БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 96 (8928)
АПРЕЛИИН 24
ПЯТНИЦА
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

Дэлхэйе шэнэдхэн хубилгагша һургаал—ленинизм мандаха болтогой!

Манай ленинскэ Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Коммунистическэ общество байгуулжа байгаа совет арадта алдар соло!

Марксизм-ленинизмын туг доро, ленинскэ шалгармал замаар—коммунизмын илалта тээшэ урагшаа дабшая!

Ленинизм—коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлэй агууехэ туг мүн

В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойдо зорюулагдажа Москвада болоһон баярай заседани дээрэ нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэһэн элидхэл

Нүхэдүүд! Манай алдарта Коммунистическэ партиие, Совет гүрэние байгуулагша, бүхы дэлхэйн ажалшадай инаг багша Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойе Советскэ Союзай арадууд, бүхы түрүү хүн түрэлтэн мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

Ленин багшамнай айхабтар ехэ ухаан мэргэн хүн, пролетарска агууехэ революционер байһан юм. Өөрөө үсын эгээн түрүү анги—хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы үзэл бодолынь, үүсхэн зохёохы шадабариинь, эб эмхинь Ленин багшымнай ажабайдал дээрэһээ харагдадаг байгаа. Эдир залуу ябаха үедөө бэеэ наһанайнгаа харгые тодорхойлхо зуураа, минии урда ябаһан харгы—революционно харгы юм гэжэ Ленин хэлэдэг байгаа. Тиигээд революциин замаар эдир сэхээр зорижо ябаһан. Тэрээнэй баатар ажаябадалынь социальна болон национальна али бүхы дарлалтые усадхахын түлөө сусаршагүй тэмсэлэй, ажалшан зоной жаргалай түлөө айхабтар ехэ жэшээ гаргаһан бодото үльгэр жэшээ мүн.

Хүн түрэлтэнэй бүхэдэлхэйн түүхын шэнэ саг—капитализмын һандаран һалажа, социализмын зам дээрэ хүн түрэлтэнэй оролгын саг үе Ленинэй нэрэтэй холбоотой. Хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлэй урда бэри ехэ дүй дуршэлые ниитэлэн согсолхо, ниитын ажабайдалай шэнэ хуули ёһонуудые тодорхойлхо зуураа, социализмын бүхы дайсадтай эрид шангаар тэмсэхэ зуураа, Ленин багшамнай марксистска агууехэ һургаалые саг сагтайнь, бодото байдалтайнь тааруулан хүгжөөдэг, баяжуулдаг байгаа. Марксизм-ленинизм мүнөөшье үедэ ажалшан түмэнэй сэдьхэл зүрхэндэ амидаржа, империализмда эсэргүү тэмсэлдэнь ажалшадай суртал бодолой хүсэтэ зэбсэгынь болоһон байна.

Хүдэлмэришэн анги революционно партиие тойрон нягта нэгэ жагсаалтай байһан туладаа хүсэ ехэтэй юм гэжэ Ленин тоолодог байгаа. Имагтал марксистска һургаалые гүнзэгыгөөр шудалһан парти хүдэлмэришэн ангиие илалта түгэлдэр социалистическэ революцида хүтэлжэ шадаха юм. Ленин хадаа эгээн түрүүнгөө сусаршагүй революционно хүсэ шадалые, эмхидхэлэй агууехэ дээдэ бэлиг шадабариие коммунистическэ парти байгуулха, хүгжөөжүүлхэ хэрэгтэ зорюулһан байгаа. Тэрэ хадаа революционно партиин, шэнэ түхэлэй партиие байгуулаа, энэ партинь гурбан революциин хатуу шуурган дундуур манай арадые хүтэлэн ябажа, Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин илалтаар, дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулгаар арадай тэмсэлые дүнлэн шэмэглэһэн байна.

Ленин багшамнай ерээдүйн байдал тухай бодоходоо, хэзээ урда болохо юумые сэсэн мэргэнээр таажа мэдэдэг, уридшалан харадаг байгаа. Тэрэ өөрынгөө эгүүридэ мүнхэ зохёолнууд соо СССР-тэ социализм байгуулха түсэб зохёогоод, коммунистическэ общество байгуулха гол хараа шэглэлнүүдые найруулһан байгаа.

Манай парти өөрынгөө агууехэ багшын захяа заабарие нарин нангинаар сахижа, дүүргэжэ байдаг юм. Парти арад хоёрнай Ленинэй һургаалые бодото байдал дээрэ бэелүүлэн, бүхэдэлхэйн-түүхэтэ амжалта туйлаа. Советскэ социалистическэ общество коммунизмын шэнэ агууехэ илалтануудай туйлагдаха саг үедэ ороод ябажа байна.

Гансаханшье манай орон бэшэ, харин хүн түрэлтэн бүхыдөө коммунизмын зам дээрэ орохо юм гэжэ Владимир Ильич гүнзэгыгөөр этигэдэг бэлэй. Тэрэ иигэжэ хэлэдэг байгаа: «Манай харгы—үнэн зүб харгы, яахадааб гэхэдэ, бэшэшье оронууд хэзээ нэгэтэ энэ харгы дээрэ эрхэ бэшэ орохо зэргэтэй». (Том 33, нюур 136).

Марксизм-ленинизмын дайшалхы туг доро, коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэри доро мүнөө бүхы дэлхэйн олон миллион хүнүүд батаар жагсаһанай дабшажа ябадаг. Социализмын дэлхэйн системэ айхабтар ехэ шадалтай, һаадгүйгөөр урган хүгжэжэ байгаа хүсэн мүн. Тиигээд буржуази болон помещигүүдэй засаг түрые социализмын оронуудта тэхэрюулэн бодхоохо гэжэ империалистнуудай хэдышье һанабалнь, тэрэ һанаашалгань заяандаашье бүтэхэгүй. **Үндэһэтээ угза татагдаһан юумэн дахин газар дэлхэй дээрэ шэнээр ургадаггүй юм** гэжэ Ленин энээн тухай хэлэдэг байгаа.

Ленинизмын агууехэ һургаал удаан сагай, хатуу шанга шалгалта дабажа гараа. Совет арад, бүхы оронуудай ажалшад хүн түрэлтэнэй һаруул һайхан ерээдүйн байдалай түлөө—арадуудай хоорондохи эб найрамдалай, ахадүүгэй барисаанай түлөө, коммунизмын түлөө тэмсэлдээ марксизм-ленинизмын туг доро шэнэ илалта туйлаха байна!

Ленинэй зааһан замаар—коммунизмын илалта тээшэ

Нүхэдүүд! Владимир Ильич Ленинэй түрэһэн үдэрые гайхамшагта байдалда тэмдэглэжэ байнабди. Эхэ оронойнай доторнай политическэ болон хүдэлмэриин айхабтар ехэ үүсхэл эдэбхи дэбжэнхэй. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ совет арадай хамаг бүхы хүсэл бодолынь, ажал хэрэгынь зорюулагданхай.

КПСС-эй XXI съезд хадаа мүнөө үеын болоһон элитэ ехэ событи мүн. Коммунизм тээшэ совет арадай ябаһан харгые тодорхойлогшо тэрэ съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдынь дэлхэйн хүгжэлтын ябадалда угаа ехэ нүлөө үзүүлдэг, социалистическэ лагериин хүсэнүүдые улам бэхижүүлгэдэ, уласхоорондын коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе марксизм-ленинизмын заабариин ёһоор нягтаруулан нэгэдүүлгэдэ туһална.

Бодото байдалтай тааруулжа, бодото арга боломжонуудые али олоор хараадаа абажа, урагшаа революционно зоригтойгоор дабшаха гэһэн Ленинэй үзэл бодолоор съездын бүхы хүдэлмэри шэрэнхэй байгаа. Нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэл доторшье, съездын тогтоолнууд доторшье советскэ обществын дам саашаа хүгжэхэ агууехэ арга боломжонууд тодорхойлогдоһон, коммунистическэ байгуулалтын гайхамшагта программа зохёон найруулагдаһан байгаа.

XX съезд дээрэ партиин тодорхойлһон хараа шэглэлые КПСС-эй XXI съезд үргэлжэлүүлхэ зуураа, марксистско-ленинскэ теориие творческо ёһоор хүгжөөгөө, манай партиие суртал бодолой болон политическэ талаарнь баяжуулаа, мүнөө үеын байдалые, коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые совет хүнүүдтэ гүнзэгыгөөр тайлбарилан ойлгуулаа. Совет арад манай партиин энэ съездые коммунизм байгуулагшадай съезд гэжэ айхабтар ехэ омогорхолтойгоор нэрлэдэг.

Коммунизмын түлөө тэмсэл манай бүхы ажабайдалай уг зорилгонь, удхань мүн гээшэл. Манай парти коммунистическэ гэжэ яахадаа нэрлэгдэдэг юм гэхэдэ, хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай үндэһэн шухала эрилтэнүүдые, хүсэл эрмэлзэлые баримталан тодорхойлдог коммунизмын сурталай илан мандахын түлөө тэмсэл хадаа тэрэнэй эсэсэй уг зорилгонь мүн.

Залуу Совет гүрэнэй һая бии болоод, түрүүшынгээ алхамуудые хэжэ байхадань, В. И. Ленин иигэжэ хэлэдэг байһан юм: социалистическэ хубилалта хэжэ эхилээд байхадаа, тэрэ хубилалтын шухала зорилго, тусгаарлабал, коммунистическэ общество байгуулха зорилго урдаа тодо һонороор табиха ёһотойбди.

Коммунизмын илалтада гүнзэгыгөөр этигэн найдажа, Ленин иигэжэ заадаг бэлэй: байгаалиин баялигайшье, хүн зонойшье, арадай үүсхэн зохёохы эдэбхи хэшээлые революциин бадаруулһан айхабтар ехэ далайсыншье талаар хадаа хүсэн түгэлдэр, үнэр баян социалистическэ республика байгуулхын тулада манда хамаг бүхы юумэн бии. Революциин хүсэндэ Ленин багшымнай иигэжэ хэлбэришэгүйгөөр этигэдэг байһан ушарынь олон миллион зоной үүсхэн зохёохы хүсэ шадалые һэргээн бадаруулжа, урагшаа дабшаха ябадалда маниие зоригжуулдаг байгаа, мүнөөшье зоригжуулна.

Соведүүдэй орон хадаа дайсан харша капиталистическэ гүрэнүүдээр хүреэлэгдэн, удаан саг соо орой гансаараа байһан юм. Манай Эхэ орон империалистнуудай зэбсэгтэ добтолгодо хэдэн дахин хатуу харюу үгэһэн байгаа. Орон доторхи олон янзын ангиин дайсад, парти дотор шурган ороһон тэдэнэй агентнууд—троцкистнууд, зиновьевецууд, бухаринецууд, буржуазна националистнууд социалистическэ байгуулалтые таһалдуулха гэжэ һэдэдэг, Ленинэй зааһан харгыһаа партиие хадууруулха гэжэ бүхы хүсөөрөө оролдодог байгаа.

Тэрэ бэрхэтэй байдалда парти, совет арад Ленинэй һургаалые эрид сэхээр баримталан, хатуу зориг, хэлбэришэгүй баатаршалга гаргадаг бэлэй. Марксистско-ленинскэ һургаалаар зэбсэгжэнхэй манай парти ленинизмын дайсадые бута сохёо һэн.

Коммунистическэ партиинударидалга доро, И. В. Сталинай үни удаан саг соо хүтэлбэрилжэ байһан партиин Центральна Комитедэй ударидалга доро совет арад орон дотороо социалистическэ индустриализаци, хүдөө ажахын коллективизаци амжалтатайгаар бэелүүлжэ, соёлой революци бэелүүлжэ, тэрээгээрээ обществые социалистическэ ёһоор шэнэдхэн хубилгаха ехэ зорилгонуудые шиидхэһэн байна.

Тэрэ сагһаа хойшо Совет орон Ленинэй зааһан замаар зорижо ябахадаа, Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро манай ажабайдалай бүхы һалбарида айхабтар ехэнүүд, шэнэ янзын хубилалтануудые хэһэн байна.

Мүнөө үедэ социалистическэ индустри тон ехэ хүсэ шадалтай болонхой. Колхозно байгуулалта бүри ехээр урган хүгжэжэ бэхижээ. Манай эрдэм, техникэ хэзээшье үзэгдөө дуулдаагүй дээдэ хэмжээндэ гаранхай. Үйлэдбэриин болон эрдэмэй-техническэ тон түбэгтэй асуудалнуудые шадамар бэрхээр шиидхэдэг олон тоото гайхамшагта мэргэжэлтэд, эрдэмтэд парти, правительствын саг үргэлжын анхаралаар, эсэгэ ёһоной оролдолгоор урган гараа.

Имагтал социализмын үедэ ниитын ажабайдалай бүхы һалбаринуудта олониитын түргэн дабшаса бүгэдэ зоной хабаадалгатайгаар эхилхэ юм гэжэ агууехэ Ленин багшамнай һургадаг бэлэй. Ленинэй уридшалан хэлэһые түүхэ эрхим һайнаар гэршэлэн баталба.

Нээрээшье, манай ороной техническэ болон экономическа талаараа гээгдэнги байһанһаань хойшо ехэ саг үнгэрөө аал? Харин мүнөө эрхим промышленностьтай, ехээр хүгжэнги хүдөө ажахытай хүсэн түгэлдэр социалистическэ гүрэн болоод, хүн түрэлтэнэй урда хүсэ шадалаа элирхэйлэн харуулжа байна бшуу. Манай Эхэ орон хадаа капиталистическэ эгээн хүгжэнги оронтой — Америкын Холбоото Штадуудтай экономическа болон научно-техническэ талаар амжалтатайгаар мүрысэжэ, зарим һалбаринуудай талаар Америкые ахин гаража байнхай.

Һаяхан лэ атом гээшые хүн зон миил тухайлдаг, багсаадаг байгаа бэшэ аал? Харин тиигээд, манай орон дотор дэлхэй дээрэхи эгээн түрүүшын атомай электростанци мүнөө баригдаа. Атомна электростанцинууд үшөөшье баригдажа байнхай. Агууехэ Ленинэй нэрэ зүүһэн атомна ледокол уһанда табяатай.

Замбуулин юртэмсэ рүү ниидэн ошолгые хүсэлдэшэгүй бодол гэжэ тоолодог ушар һаял байдаг бэшэ һэн аал?. Тиигээд гурбадахи хэмэл одоной дэлхэйе тойрон ниидэхэдээ хэдэн мянга дахин эрьеһэн тухайнь үдэр бүриин мэдээсэлые бидэнэр ехэшье гайхалгүйгөөр мүнөө дуулдаг болонхойбди.

Манай арадай оюун ухаанаар, уран гараар байгуулагдаһан Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай һүлдэ тэмдэгтэй планетэ нарые тойрон ниидэжэ ябанал.

Советскэ эрдэм, техникын элитэ ехэ туйлалтые хаража, бүхы дэлхэйн хүн зон баясана. Байгаалиин хүсэнүүдые мэдэлдээ абаха хэрэгтэ агууехэ габьяа харуулһан, ерээдүй тээшэ хүн түрэлтэндэ харгы гаргажа байһан совет арадта гүнзэгы баясхалантай байһанаа бүмбэрсэг дэлхэйн бүхы хүнүүд элирхэйлэн мэдүүлнэд.

Социализм СССР дотор бүрин түгэс илахынгаа хажуугаар, мүн эсэслэншье илаа, манай орон мүнөө хүгжэлтынгөө шэнэ саг үедэ—коммунистическэ общество үргэн далайсатайгаар байгуулха саг үедэ дамжан ороо гэһэн партиин XXI съездын түүхэтэ тобшололнууд дотор Эхэ оронойнай агууехэ амжалтанууд научна талаараа гүнзэгыгөөр ниитэлэгдэһэн байна.

Коммунизм гээшэмнай эгээл дээдэ янзын общество мүн, тэрэ хадаа социализмын хүсэд бэхижээд байхадань лэ хүгжэн дэбжэжэ шадаха юм гэжэ марксизм-ленинизм һургадаг. Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулжа эхилхэ арга боломжын бии болоһон—түүхын тиимэ хилэ дээрэ Советскэ Союз мүнөө хүрэжэ ерээд байна. Энэ хадаа манай обществын бүхы һалбаринуудые—экономико, политика, соёл суртал, үзэл бодол, уласхоорондын харилсаае шууд сэхээр саашадань хүгжөөхэ гэһэн удхатай ябадал мүн ха юм.

Имагтал мүнөө үеын томо промышленность, бүхы ороной электрификаци коммунистическэ обществын материальна үндэһэ һууринь байжа шадаха гэһэн Ленинэй тэрэ заабаринь коммунизм байгуулалтада манай партиин, совет арадай замые заагша гэрэлтэ одон боложо үгэдэг.

Үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөлгэдэ туйлаһан ехэ хэмжээндэ түшэглэн, манай парти иигэжэ тоолоно: коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулхын тула хүндэ индустри хүгжөөн һайжаруулха, ороноо бүхы дээрэнь электрификацилха, промышленность болон хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудта эрдэмэй-техническэ дэбжэлтэ ходо туйлаха; үйлэдбэриин бүхы процессүүдые комплекснээр оньһожоруулха, автоматизацилха, энерги үгэхэ шэнэ газарнуудые, байгаалиин барагдашагүй арга боломжонуудые, шэнэ синтетическэ болон бусад материалнуудые али болохо ехээр ашаглаха, ажалшадай материальна болон соёлой-техническэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гэжэ манай парти тоолоно.

Партиин табиһан коммунистическэ байгуулалтын холын хараата программын шухала хубинь юун бэ гэхэдэ, долоон жэлэй түсэб мүн. Энэ түсэб мүнөөнэй шата дээрэ партиин бэелүүлжэ байгаа ленинскэ генеральна хараа шугамые баримтална.

Ороной үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые али бүхы талаарнь хүгжөөхэ, арадай ажахын бүхы һалбаринуудта үйлэдбэриие тон зохидоор тааруулан ехэ гэгшээр дэбжээхэ гэжэ долоон жэлэй түсэб дотор хараалагдана. Энэмнай коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулхада, капитализмтай амгалан ёһоной экономическа мүрысөө хэхэдэ СССР-эй илалта хангалгада шиидхэхы алхам болохо байна. Асари ехэ хэмжээнэйнгээ талаар, гүн гүнзэгы удхынгаа талаар долоон жэлэй түсэб шэнги—тиимэ ехэ түсэб гэжэ урдань байгаагүй юм.

Урдын түсэбүүдтэл адли мүнөөшье хүндэ индустрида гол үүргэ даалгагдана. Хүндэ индустри хүгжөөлгэдэ капитальна һомололгын горьтойхон хубинь зорюулагдаха байна. Хара болон үнгэтэ металлурги, нефтиин болон газай промышленность, машина бүтээлгэ болон транспорт хурдан түргэнөөр хүгжэхэ юм.

Ороной электрификациин саашанхи хүгжэлтэдэ ехэхэн удхашанар олгогдоно. Энэ долоон жэл соо турбинатай электростанцинуудай хүсэ шадалынь 58—60 миллион киловаттаар нэмэхэ. Тэрэнь 100 «Днепрогэсэй» хүсэ шадалтай адли байна бшуу. Оронииие бүхыдэнь электрификацилха гэһэн Ленинэй агууехэ бодолые бэелүүлхэдэ шиидхэхы удхашанартай—хүгжэлтынгөө тиимэ шатада дамжан оробобди.

Долоон жэлэй түсэбэй онсо шэнжэнүүдэй нэгэнь юун бэ гэхэдэ, химическэ промышленностиие түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэг мүн болоно. Химическэ промышленностиин үйлэдбэри гурба дахин шахуу ехэ болохо байна бшуу. Химическэ промышленностиие хүгжөөхэдөө бидэнэр арадай ажахыда техническэ бүри ехэ дэбжэлтэ туйлаха арга боломжо байгуулнабди, арадай хэрэглэлэй элдэб янзын эд зөөри гаргахаар тон ехэ түүхэй эд абаха байнабди.

Нүхэдүүд! Хүдөө ажахын асуудалнуудые һүүлэй жэлнүүдтэ партиин Центральна Комитедэй али зэргын шангаар, али зэргын зоригтойгоор табижа шиидхэһыень та бүгэдэ мэдэнэт.

Абтаһан хэмжээнүүдэй ашаар хүдөө ажахыда горьтойхон амжалта туйлаабди.

Үргэн намжаа шэнэ, боро газар элдүүрилэн ашаглаха хэрэгтэ совет хүнүүд айхабтар ехэ баатаршалга харуулһан байна. Партиин сэсэн мэргэн хараа бодолые бэелүүлһэн энэ ушар ороо һо, таряа ехээр абахадамнай шиидхэхы үүргэ дүүргээ.

Ороо һо тарянай ажахые хүгжөөхэ ябадалда туйлагдаһан амжалтануудай ашаар ниитын мал ажалые хүсэтэ ехээр хүгжөөн дэбжээхэ бата бэхи үндэһэ һуури бии болгогдоо, һү, мяха болон бусад продуктнуудые улам ехээр абаха арга бии болоо. Мал ажалай продуктнуудай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэжэ түрүү колхозуудай, совхозуудай гаргаһан уряалые манай арад бүхыдөө халуунаар дэмжээд, амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Парти, Советскэ правительство хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй шэн зоригто ажалые үндэрөөр сэгнэбэ. Рссин Советскэ Федеративна Социалистическэ Республика, Украинын ССР, Казагай ССР, Киргизиин ССР, Туркмениин ССР, Таджигай ССР, Молдавиин ССР, Армениин ССР, ороной дүшэн область болон хизаарнууд газар тариалангай ажалые, мал ажалые хүгжөөхэдөө ехэ амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Ленинэй орденоор һүүлэй хоёр жэлэй турша соо шагнагдаба.

Манай хүдөө ажахы хүсэтэ ехээр хүгжэн дэбжэжэ байна. Эдеэ хоолоор—арад зоной, түүхэй эдээр—промышленностиин эрилтые хүсэд хангажа шадахаар—тиимэ ехээр хүдөө ажахые хүгжөөхэ гэһэн зорилго мүнөөнэй долоон жэл соо табигдаа.

Арадай ажана байдалые һайжаруулха тушаа долоон жэлэй түсэбөөр хэдэн олон горьтой хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэхээр хараалагдана. Советскэ Союз дотор ажалшадай аша туһада хэгдэдэг юумэнэй адагай захын багаханшье хубинь буржуазна нэгэшье орондо хэгдэдэггүй. Хүн хадаа үйлэдбэриин тулада бэшэ, харин үйлэдбэри хүнэй аша туһын тулада байха гээшэ социалистическэ ажабайдалай ёһо гурим мүн.

Социалистическэ общество дотор ажалшадай ажабайдалай хэмжээн тэдэнэй имагтал салин хүлһөөр тодорхойлогдодог бэшэ, мүн ниитын эрилтэнүүдые хангаха саг үргэлжэ ургажа байдаг горьтой фонднуудай ашаар улам һайжаруулагдадаг байна. Социальна страхованида, тэдхэмжэдэ, пенсидэ, һурагшадай стипендидэ, түлбэригүй һуралсалда, медицинскэ хангалгада, хүнүүдэй амаралтые мүнгөөр түлэлгэдэ, интернат-һургуулинуудые, хүүгэдэй сад, ясли, санатори, амаралтын гэрнүүдые хангаха гаргашада болон бусад түлбэри, хүнгэлэлтэнүүдтэ гүрэнэй гаргашалха гаргашанууд 1965 ондо 360 миллиард түхэриг хүрэтэрөө ургаха байһыень дурдахада ойлгосотой болоно. Энэ хадаа жэлдээ хүдэлмэрилэгшэ бүхэндэ гурба мянга найман зуу шахуу түхэриг гаргашалагдаха гэһэн удхатай. Хэрбээ энээн дээрэ гэр байрануудые, һургуули, культурно-ажаһуудалай болон медицинскэ эмхи зургаануудые барилгада гаргашалагдаха үшөө 800

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

Ленинизм—коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлэй агууехэ туг мүн

В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойдо зорюулагдажа Москвада болоһон баярай заседани дээрэ нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэһэн элидхэл

(*Үргэлжэлэл. Эхининь 1-дэхи нюурта*).

түхэриг нэмэбэл, хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй салин хүлһэнһөө гадуур жэлдээ дүн хамта дүрбэ мянга зургаан зуун түхэриг гаргашалагдаха болоно.

Совет хүн тухай парти, правительствын һуларшагүй анхарал оролдолго гаргажа байдагынь гэр байрануудые туйлай олоор бариһанһаа эли тодоор харагдана. Манай орон дотор гэр байрын асуудалай шиидхэгдэхэ сагынь холо бэшэ болоо, тиигэжэ гэр байраар дуталдаха тухай асуудал огто табигдахаяа болихо юм. Гансахан долоон жэлэй турша соо городуудта 15 миллион шэнэ квартира, хүдөө нютагуудта тухайлхада 7 миллион гэр баригдаха байна. Нүхэдүүд, энэ ямар удхатайб гэхэдэ, Советскэ Союзай бүхы арад зоной 40 шахуу процентнь шэнэ болбосон түхэлтэй гэрнүүдтэ орожо, байрануудаа хүхюун баяртайгаар толлохо юм.

Советскэ Союзай ажалшад ойрын жэлнүүдтэ дэлхэй дээрэ эгээл богони хүдэлмэриин үдэртэй, эгээл богони хүдэлмэриин неделитэй болохо. Тиихэдэ ажалшадай салин хүлһэн бүри дээшэлхэ, арад зонһоо татагдадаг налогүуд болюулагдаха юм. Советскэ Союз дотор дэлхэй дээрэ эгээл һайн ажабайдал туйлагдаха байна. Энэ хадаа партиин болон арад зоной шэнэ, туйлай ехэ илалта болохо бшуу. Энээнэй түлөө, нүхэдүүд, һайнаар хүдэлхөөршье байна!

Совет арад долоон жэлэй түсэбые дүтын, түрэл хэрэгтэ тоолон угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтан абаа. Бүхы орон доторнай бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөн хүсэ ехэтэйгээр дэлгэрэнхэй. Эхэ ороноймнай алишье зүгһөө сэдьхэл хүдэлгэмэ, һайн һайхан мэдээсэлнүүд орожол байна. Промышленна предприятиин, колхоз болон совхозуудай коллективүүд өөһэдынгөө бодото зорилгонуудые тодорхойлжо, долоон жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар үялганuудые абана. Совет хүн бүхэн коммунизм байгуулха бүгэдэ нийтын хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулха гэжэ эрмэлзэжэ байна.

Долоон жэлэй даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ металлургнууд, машина бүтээгшэд, нефть бүлэн абагшад, бүд нэхэгшэд, барилгашад, химическэ промышленностиин болон арадай ажахын бусад һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэд оролсонхой. Патриотическа һайн һайхан сэдьхэл мэдэрэлээр зоригжон, өөһэдынгөө арга боломжонуудые шэбшэн бодожо үзөөд, Украинын ССР-эй, Казагай ССР-эй, Литвагай ССР-эй, Латвиин ССР-эй, Молдавиин ССР-эй болон Россин Федерациин олохон областьнуудай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд долоон жэлэй түсэбэй даалгабаринуудые хоёр жэлээр урид—табан жэл соо дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй. Хэлэһэн үгэдөө тэдэнэй амжалтатайгаар хүрэхэ байһандань һэжэг байхагүй.

Манай промышленность нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо үйлэдбэриингөө хэмжээе 11 процентээр ехэдхээд, горьтойхон амжалта туйлаа гэжэ долоон жэлэй түрүүшын жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбэй дүүргэлтэ тухай Центральна Статистическэ Управлениин тунхаглаһан тоо баримтанууд гэршэлэн харуулна. Энэ хадаа ерээдүй сагта бүри һайн амжалта туйлаха байһыемнай уридшалан гэршэлнэ.

Долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Ленинэй хэзээдэ мүнхэ һургаалай хүсэниинь эли тодоор харагдана. Дүшэн жэлэй саада тээ үнгэргэгдэһэн коммунистическэ түрүүшын субботнигуудые коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэжэ, хүдэлмэришэн ангиин гаргаһан агуухэ үүсхэл мүн гэжэ Владимир Ильич Ленин хараһан байгаа. Социалистическэ мүрысөөн тушаа Ленинэй һургаал коммунистическэ ажалай бригада болон бүхэли коллективүүдэй гайхамшаг хүдэлөөндэ мүнөө шэнэ хүгжэлтэ олоһон байна. Бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөн долоон жэлэй түсэбэй гансахан лэ дүүргэгдэхэ бэшэ, мүн үлүүлэн дүүргэгдэхэ байһанай бата найдабари мүн болоно.

Хүн түрэлтэнэй уг заяанай һанал хүсэлэй бэелүүлэгдэжэ, коммунистическэ обществын байгуулагдажа байһан гайхамшаг һайхан үе сагта ажаһуунабди. Манай ороной үмэнэ шэнэ, һаруул һайхан ерээдүй нээгдэжэ байна. Коммунизм байгуулхын тулада шухала бүхы арга боломжо совет арадта бии. Манай арад өөрынгөө шалгармал вождиин —Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро энэ түүхэтэ зорилгые ленинскэ ёһоор шиидхэхэ юм.

Ленинизмдэ үнэн сэхэ байлга—парти ба арадай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудай эшэ үндэһэн мүн

Нүхэдүүд! Социализмын бүрин түгэс, эсэслэн илаһан ушарта, коммунизмын замаар манай айхабтар хурдан түргэнөөр дабшажа байһан ушарта бидэнэр Ленинэй хэтэдээ мүнхэ һургаалай эли бодоор бэелүүлэгдэжэ байһые харанабди. Манай бүхы туйлалтанууд —совет арадай баатарлиг тэмсэлэй аша үрэ, Коммунистическэ партиин эмхидхэхы, хүтэлбэрилхы ажал-ябуулгын аша үрэ мүн.

Манай партиин хүсэтэй, бата бэхи байлгын хүсэтэ эшэ үндэһэниинь марксизм-ленинизмдэ тэрэнэй үнэн сэхэ байдаг ябадал болоно. Ехэшье, багашье, бүхы ажал-ябуулгадаа агуухэ Ленинэй һургаалые хүтэлбэри болгодог. Ленинизмын революционно ёһо гуримуудые хэзээдэшье, хэндэшье партимнай хазагайруулуулаагүй юм. Хэлбэришэгүй ленинскэ политикаараа, сэсэн сурталаараа өөрынгөө зэргэнүүдэй нягта жагсаалтай болон ажалшадай аша туһын түлөө шэн габьяатайгаар тэмсэдэг байһанаараа Коммунистическэ парти арад зоной этигэл найдабарида, инаглан дурлалгада хүртөө.

Нийтын хүгжэлтын, революционно удхатай бүхы хубилалтануудай шиидхэхы хүсэниинь үргэн нийтэ арад зон юм гэжэ манай парти тоолодог. Олониитын дүй дүршэл согсолхо, тэдэнэй ажабайдал, хэрэглэмжэ, эрилтэнүүдые мэдэхэ, олониитэтэй саг үргэлжэ харилсажа байха гээшэ партиин ажал-ябуулгаяа амжалтатайгаар эрхилхэ шухалын шухала эрхэ нүхэсэлынь мүн гэжэ Ленин һургадаг һэн. Партимнай ажабайдалһаа, бодото ажал хэрэгһээ, олониитын дүй дүршэлһөө коммунизм байгуулха арга замуудые зүбөөр тодорхойлхо агуухэ сэсэн һургаал абадаг юм.

Коммунистическэ парти һүүлэй жэлнүүдтэ партийна ажабайдалай ленинскэ ёһо гуримуудые һэргээн байгуулаад, улам саашадань хүгжөөгөө. Партимнай демократическа централизмын ёһо гуримые, партийна, гүрэнэй болон ажахын байгуулалтын бүхы һалбаринуудта хамтааран хүтэлбэрилгын арга методые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлнэ. Энээнэй ашаар олониитэтэй тэрэнэй байгуулһан холбоо барисаань бүри ехээр арьбадхагдаа, бэхижээ, совет арадай эдэбхи хэшээл бүри дээшэлээ.

Парти хадаа революционно агуухэ шадабари мэргэжэл, шэнэ эрхэ байдалые хараадаа абан, эрид хубилалтын үедэ зүб хараа шугам хараалха, өөрынгөө эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэриие шэнэдхэн табиха шадабари Ленинһээ абаа юм. Ороной ажабайдалда һүүлэй табан жэл түүхэтэ эрид эгсэ хубилалтын жэлнүүд болоо гэжэ дүүрэн эрхэтэйгээр хэлэхэдэ болоно. Энэ үе соо парти хадаа Совет гүрэнэй дотоодын болон гадаадын политикын шухала асуудалнуудые зоримгойгоор, творческо ёһоор шиидхэһэн, хүтэлбэрилгын шэнэ формо болон арга методуудые хэрэглэһэн байна.

Бүхы арадай эдэбхитэй дэмжэлгэтэйгээр партимнай коммунистическэ байгуулалтые хүтэлбэрилхэ хэрэгтээ хэдэ хэдэн зоримгой, үнэхөөрөөл революционно хэмжээнүүдые зохёон хараалһан, бэелүүлһэн байха юм. Партиин Центральна Комитедэй үүсхэлээр промышленность болон барилгые хүтэлбэрилхэ хэрэг амжалтатайгаар шэнэдхэн хубилгагдаһан, машинно-тракторна станцинууд шэнэдхэн хубилгагдаһан байгаа. Советскэ хуули зохёон гаргалгада, ороной арадай ажахые түсэблэлгэдэ, налогой болон бэлэдхэлэй политикада үндэһэн удхашанартай хубилалтанууд оруулагдаа һэн. Союзна республикануудай эрхэ үргэдхэгдөө, арадай гэгээрэлые шэнэдхэн хубилгаха хэрэг ябуулагдажа байна. Политическэ болон экономическа туйлай ехэ удхашанартай эдэ үндэһэн хубилалтанууд һайн һайхан үрэ дүн үгэдэг байһыень ажабайдал гэршэлэн харуулаа.

Шэнэ эрхэ байдалые хараадаа абан, парти хадаа манай хүтэлбэрилхы кадрнуудай зүгһөө экономикые гүнзэгыгөөр шудалха, олониитын дунда аша үрэ ехэтэй эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри ябуулдаг болохо тушаа эрид хубилалта хэһэн байна. Тэрэ хадаа бүхы юумэндэ эрилтэ ехэтэйгээр хандаха, арад зондоо үнэн сэхээр алба хэхэ үзэл бодолтойгоор тэдэниие хүмүүжүүлнэ. Ленин шэнги үнэн сэхэ, зоримгой байха, даажа абаһан хэрэгээ һайнаар мэдэдэг, дутуу дундануудта эбсэшэгүй байха, коммунистическэ байгуулалтын бодото хэрэг дээрэ урган гарадаг шэнэ, түрүү юумые дэмжэжэ, хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шададаг байхаар кадрнуудые партимнай һургана.

Манай партиие революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгагшадай парти, шэнэ юумые үүсхэгшэдэй парти гэжэ нэрлэхэдээ, Ленин ямар ехэ зүбөөр тодорхойлоо гээшэб! Байһан газартаа зогсохогүй, туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амархагүй, заабол урагшаа дабшаха—эдэ бүгэдэндэ хүдэлмэриин ленинскэ дүрэ дүй эли тодоор харагдана. «Ушарынь юуб гэхэдэ, манай урданаймнай дүй дүршэлэй манда олгоһон мэргэжэл шадабаряар һанаагаа амархагүй, харин заабол урагшаа дабшаха, заабол ехэ юумые туйлаха, тон хүнгэн зорилгонуудһаа бүри хүндэ зорилгонуудта заабол орохо хэрэг болоно, —гэжэ Владимир Ильич Ленин бэшээ һэн. —Энээнгүйгөөр ямаршье дэбжэлтэ оройдоо туйлагдахагүй, социалистическэ байгуулалтадашье дэбжэлтэ туйлагдахагүй» (Зохёолнуудай 28 том, 172 хуудаһан).

Ерээдүй тээшэ дабшаха шэнэ, үзэгдөөгүй замуудые зоримгойгоор нээхэдээ, жэл ерэхэ бүри шэнэ, бүри асари ехэ зорилгонуудые хараалан шиидхэхэдээ, Ленинэй энэ захяае Коммунистическэ парти хүтэлбэри болгодог юм.

Ээлжээтэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ олониитые элсүүлхэ зуураа, парти хадаа гэдэргээ таталдадаг, тэрэниие ленинскэ замһаа хадуурлуулхые һэдэдэг бүхы хүнүүдтэй хайра гамгүйгөөр тэмсэдэг байна.

Эгээл иимэһээ манай парти бүхы совет арадай халуун дэмжэлгэтэйгээр, нюуса үгэсэлгэ болон һанал бодолой алгасал үүсхэһэн Маленков, Каганович, Молотов, Булганин болон Шепиловэй партида харша жэгшүүритэ муухай бүлэгые үзэл бодолой, мүн политическэ талаарһье бута сэхиһэн байна. Тэрэ бүлэглэл хадаа партиин ленинскэ генеральна хараа шугамда эсэргүү, мүн КПСС-эй XX съездын баталан абаһан политическэ хараа шугамда эсэргүү, партиин хүтэлбэрилхы үүргэдэ эсэргүү тэмсэл хэһэн байгаа. Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, «Түмэр замай поезд ямар хүнгэхэнөөр зомгоол хаядаг бэ, тиимээр лэ» (Зохёолнуудай 26 том, 217 хуудаһан) эдэ буруу үзэлтэдые өөрынгөө харгы дээрэһээ манай парти усадхаһан байна.

Бидэнэр экономико болон соёл культураяа хүгжөөн, арадай ажана байдалые һайжаруулан, урагшаа бата найдамтайгаар дабшанабди. Парти коммунистическэ байгуулалтын дүй дүршэлые согсолон, ленинскэ һургаалые саашадань хүгжөөнэ. Теори практика хоёрые нягта холбоотойгоор ябуулдаг ушар Коммунистическэ партиин бүхы ажал-ябуулгын онсо илгаань болоно.

Советскэ Союзай арадууд зохёон байгуулхы ажал хэрэгэйнгээ үрэ дүнгөөр омогорхохол ёһоороо омогорхоно. Манай бүхы амжалта хадаа манай партиин, Ленинэй үнэн сэхэ шабинь болохо, уран бэлигтэй эмхидхэлшэ, Коммунистическэ партиин, Совет гүрэнэй, мүн бүхы уласхоорондын коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша Никита Сергеевич Хрущевээр толгойлогдоһон Центральна Комитедэй аша үрэ ехэтэй, Ленин шэнгеэр урид хараалдаг ажал-ябуулгын үрэ дүн гэжэ тэдэнэр харадаг юм.

Манай гүрэнэй политическэ болон экономическа һүр хүсые улам шангадхаха, советскэ демократиие хүгжөөхэ, арад олониитын эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ тухай, тэдэниие гүрэнэй, ажахын болон соёл культурын байгуулалта хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ үргэнөөр хабаадуулха тухай Коммунистическэ парти эсэшэгүй анхарал оролдолго гаргажа байдаг. Парти хадаа гүрэнэй органуудай дүүргэдэг үүргэнүүдые нийтын организацинуудай мэдэлдэ удаа дараалан оруулха хараа шугамаа шууд сэхээр бэелүүлнэ.

Совет гүрэниие бэхижүүлхэдээ, гүрэнэй үгы болохо тухай марксистско-ленинскэ һургаалһаа зайсаһан шэнгеэр бидэниие ревизионистнууд хардаха гэжэ һэдэдэг. Ревизионистнууд лэ ленинизмые хазагайруулна, манай партиие худал хуурмаг үгөөр хардана. Гүрэн имагтал коммунизмын бүрин илахада үгы болохо юм. Теэд мүнөө, ээрхэг түримхэй империалистическэ лагериин байһаар байтар, социалистическэ гүрэниие һуладхабал, хүдэлмэришэн ангида, бүхы ажалшадай хэрэгтэ урбаһан ябадал болохо бшуу.

Манай парти марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ байна. Оронойнгоо экономическа һүр хүсые улам шангадхан, арадай ажана байдалые улам һайжаруулан, партимнай Совет гүрэниие саашадаашье бэхижүүлхэ байха. Амгалан тайбан байгуулалтын асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлжэ байхадаа, бидэнэр манай ороной аюулгүй байдалые хёрхо һэргэгээр сахижа байхабди, Советскэ Союзай алдарта Зэрсэгтэ Хүсэнүүдые улам шэнэдхэн һайжаруулжа байхабди. Манай Эхэ орониие хамгаалагшадые эгээл мүнөө сагай техническэ зэбсэгээр хангахын тула парти, арад зон хүсэ шадалаа гамнахагүй. Саг үргэлжэ һэргэг байха, манай Эхэ ороной бэеэ хамгаалха хүсэ шадалые нюдэнэйнгөө сэсэгы мэтээр сахижа байха, манай баатарлиг Советскэ Армиин хүсэ шадалые арьбадхажа байха гэһэн Ленинэй уряае бидэ бүри оролдосотэйгоор, эрид шууд бэелүүлжэ байхабди.

Коммунизмда эрохын тула манай обществын бүхы эрхэтэд ехэ соёл культуратай, дээдэ эрдэм һургаалтай, гүнзэгы ухаан мэдэрэлтэй болохо ёһотой гэжэ ленинизм һургана. Тиимэһээ ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, шэнэ обществын хүниие хүмүүжүүлэн болбосоруулха ябадал партийна, советскэ, профсоюзна, комсомолой болон нийтын бусад организацинуудай ажал-ябуулгын эгээн гол зорилго болоно.

Совет хүнүүдые коллективизмын үзэл сурталаар, ажалдаа дуратай байхаар, патриотизмын үзэл сурталаар, мүн өөрынгөө интернациональна уялгые гүнзэгыгөөр мэдэржэ байхаар, буржуазиин үзэл сурталда эбсэшэгүй байхаар, марксизм-ленинизмдэ үнэн сэхэ байхаар партимнай хүмүүжүүлнэ. Энэ һайн һайхан зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ Коммунистическэ партиин, Совет гүрэнэй хүмүүжүүлгын бүхы хүсэтэ зэбсэгүүд, үгэ болон хэблэлэй пропаганда, литература болон искусство шэглүүлэгдэнхэй.

Арад зоной зохёон байгуулхы үүсхэлэй һайн һайхан булаг мүнөө хэзээ хэзээнэйхиһээ түгэс хүсэтэйгөөр бурьялан дэлбэрнэ. Парти арад хоёр хүн түрэлтэнэй сэдьхэл зүрхэнэй хүсэл болохо һайн һайхан общество—коммунизм байгуулхын тула хүгжэжэ байһан хүсэ шадалаар хатуу эрэлхэг зоригоор хүсэд дүүрэн байна.

Эб найрамдалай, арадуудай сүлөөтэ байдалай, хани барисаанай түлөө тэмсэлдэ ленинизмын үзэл суртал илан мандажа байна

Нүхэдүүд! Ленинизм — агуухэ интернациональна һургаал мүн. Тэрэ хадаа бүхы дэлхэйн ажалшадай дура хүсэлые, этигэл найдабариие тодорхойлно. Капиталда эсэргүү шэглүүлэн өөһэдынгөө уласхоорондын хүсэнүүдые нэгэдүүлээл һаа, пролетариат илалта туйлажа шадаха юм гэжэ Ленин һургадаг һэн. Бүхы дэлхэйн мүлжэгдэжэ, дарлагдажа байһан хүнүүдые нэгэдүүлхэ хэрэгтэ Владимир Ильич Ленин революционер-интернационалист байһан бүхы хүсэ шадалаа зорюулаа. Ленинэй заабариин ёһоор уласхоорондын пролетариадай һаналаа нэгэдэнги байха үзэл сурталаар хүмүүжүүлэгдэһэн манай ороной хүдэлмэришэн анги, мүн арадууд бүхы дэлхэйн пролетариадтай, бүхы ажалшадтай хани барисаагаа, ахадүү ёһоной харилсаануудаа хододоо бэхижүүлжэ байдаг.

Бидэнэр агуухэ Хитадай, Польшын, Чехословакиин, Германиин Демократическа Республикын, Румыниин, Болгариин, Венгриин, Албаниин, Вьетнамай Демократическа Республикын, Корейн Арадай Республикын, Монголой Арадай Республикын арадуудтай суг хамта, ахадүү барисаатайгаар коммунизм тээшэ дабшанабди. Миллиард шахуу хүн зониие нэгэдүүлжэ байһан дэлхэйн социалистическэ лагерь — ажалшадай бүхэдэлхэйн түүхэтэ туйлалта, марксизм-ленинизмын үзэл сурталай асари ехэ илалта мүн.

Социалистическэ нацануудай эбдэршэгүй хани барисаан эб найрамдалай болон бүхы хүн түрэлтэнэй урган хүгжэхэ һүр хүсэтэ түшэг тулгуури мүн болоно.

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые социалистическэ оронуудай арадууд, хилын саанахи коммунистическэ болон хүдэлмэришэдэй партинууд халуунаар дэмжээ. Коммунизм тээшэ Советскэ Союзтай суг хамта дабшаха гээшэ, —гэжэ арадай демократиин оронуудтахи манай нүхэд хэлэнэ, — экономико болон соёл культураяа бүри түргөөр хүгжөөхэ, социалистическэ оронуудай бата нэгэдэлые улам бэхижүүлхэ, тиин капитализмтай хэдэг амгалан ёһоной экономическа мүрысөөндэ хамтынгаа хүсөөр илалта туйлаха ябадал болоно. Социалистическэ системэ, тэрэнэй амжалта болон туйлалтанууд дэлхэйн хүгжэлтэдэ туйлай ехэ нүлөө үзүүлнэ, капиталистическэ богоолшолгоһоо, колониальна дарлалтаһаа сүлөөрхын түлөө тэмсэлдэ арадуудые зоригжуулна.

Мүлжэгдэн дарлагдажа байһан арадууд империализмда эсэргүү тэмсэлдэ оролсожо, тэрэнэй гэнжые удар татаха гэжэ Ленин урид хараалһан байха юм. Колониальна дарлалта доро байһан, мүн бэеэ даагаагүй арадууд «хүгжэн ургажа, бүхэдэлхэйн капитализмые кризистэ заабол асарха юм» (Зохёолнуудай том 33, 457-дохи хуудаһан) гэһэн Ленинэй мүхэшэгүй һургаал бэелүүлэгдэжэ байна.

Колониальна дарлалтын бузар муухай системын тулгуури һандаран унажа байна. Жэл ерэхэ бүри Ази, Африка, Латын Америкын шэнэ шэнэ оронуудай арадууд бэеэ даагаад хүгжэхэ харгы замда орожо байна. Һүүлэй жэлэй туршада арадай восстаниин ашаар, Иракта хархис хаанта засаг барижа байһан бүлэглэл унагаагдаад, бэеэ даанхай Иракай Республика байгуулагдаа; Гвинейн Республика бэеэ даанхай болоһоноо соносхоо; Колумбида, Венесуэлдэ, Кубада хархис хаанта, шуһата ёһо гуримууд усадхагдаа. Арадуудай шэн зоригто добтолгоор сохигдон, мүнөө үшөө үлэһэн колониальна ёһо гуримуудай эсэслэн унаха саг дүтэлжэ байна. Энэ хадаа хүн түрэлтэнэй ехэ илалта болохо юм.

Гэбэшье империалистнууд өөрынгөө зонхилон байха эрхэһээ һайн дураараа арсахагүйень мартажа болохогүй. Тэдэнэр засаг түрэһөөнь мултаран гараһан арадуудта эсэргүү элдэб ааша гаргаха ябадалаа улам эдэбхитэй болгоонэ. Зарим оронуудта империалистнууд хархис феодальна ээрхэг бүлэглэлнүүдэй туһаламжаар зонхилон ээрхэжэ байһан гуримаа байлгаха гэжэ найдана, тиигээд үймөө үүсхэнэ, үгэсөө хэнэ. Тиихэдэ бусад оронуудта тэдэнэр буржуазно-националистическэ хүсэнүүдтэй билдагуушалдажа, тэдэниие өөһэдынгөө тала тээшэ татахаяа һэдэнэ, коммунизмда эсэргүү аашые һүжэрөөнэ. Колониальна дарлалтаһаа арадуудые бүрин сүлөөрүүлхэ хэрэг империализмда эсэргүүсэдэг бүхы хүсэнүүдэй улам нягтаар нэгэдэн байхые эринэ.

Советскэ Союзнай сүлөөрэлгын, национальна бэеэ даанхай байхын түлөө тэмсэжэ байһан бүхы арадуудай үнэн сэхэ хани нүхэрынь хододоо байгаа юм, саашадаашье байха. Бүхы арадуудтай харилсаа байгуулхадаа, манай парти, правительство интернационализмын агуухэ ленинскэ ёһо гуримуудые хүтэлбэри болгодог. Манай һайн сэдьхэлэй туһаламжые, мүн ахадүү ёһоной дэмжэлгые «Сүлөөтэ дэлхэй» гэдэгэй зүгһөө хэдэн зуун жэлэй туршада мүлжэгдэн дарлуулжа байһан Ази, Африкын оронуудай арадууд үндэрөөр сэгнэнэ. Бидэнэр бодото тэгшэ эрхэтэй байха, арадуудай хоорондохи ахадүү ёһоной харилсаанай, мүн ондоо гүрэнэй дотоодын хэрэгтэ хабаадахагүй тэһэн ленинскэ ёһо гуримуудые саашадаашье хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгохобди.

Бүхы хүн түрэлтэнэй һанаа сэдьхэлые зобоожо байһан гол шухала асуудал гэбэл, эб найрамдалые тогтонижоруулха хэрэг болоно. Арадууд дайн сэрэгые үгы болгоохо, дайн сэрэгэй үедэ ушаруулдаг үгырэл, ядаралһаа, үхэл хюдалгаһаа бэеэ абарха гэжэ олон зуун жэлэй туршада хүсэдэг байгаа. Мүнөө хүн түрэлтэн энэ һайн һайхан зорилгые бэелүүлхэ саг болзорто ерээд байна.

Советскэ Союз, бүхы социалистическэ оронууд уг удхаараа эб найрамдалда дуратай, эб найрамдалые тогтонижоруулан байгуулха хүсэлтэй оронууд гээшэ. Эндэ мүлжэгшэ ангинууд байхагүй, капиталистическэ зонхилолго ээрхэлгэ үгы юм. Социалистическэ оронууд өөрынгөө хүгжэлтэдэ буу зэбсэгые хэрэглэдэггүй, ондоо ороной газарые буляан абадаггүй, мүн дайн сэрэгые хэрэглэдэггүй юм. Социализм, коммунизм байгуулхын тула бидэндэ бата бэхи, үни удаан сагай эб найрамдал хэрэгтэй.

Капитализмын оронууд тад ондоо байдалтай. Мүнөө сагай империализм капитализмын гол зүрилдөөн-үйлэдбэрилгын хүсэнэй, үйлэдбэридэхи харилсаануудай хоорондын зүрилдөөе туйлдань хүрэтэр хурсадхаа. Империалистическэ оронуудай засаг баригша бүлэгүүд искусственна аргаар, яаралтайгаар зэбсэглэхэ, сэрэгэй түрибэлгүй ехэ гаргаша хэзэргээр экономикоёо барагтай байлгаха һэдэлгэ гаргана. США-гэй зүгһөө сэрэгэй хэрэгтэ жэл бүри гаргадаг гаргашануудынь айхабтар ехэ хэмжээндэ хүрэдэг — 50 миллиард шахуу доллар болодог гэхэдэ ойлгосотой болохо. Хүн зонһоо татадаад, гол түлэб буу зэбсэг түхээрхын тулада гаргашалагдадаг алба налогууд американска бүлэ бүхэнэй олзо доходойнь гурбанай нэгэ хуби шахууе залгидаг байха юм.

Яаралтайгаар зэбсэглэхэ ябадал хүдэлмэришэн ангида ашатай туһатай шэнгеэр, хүдэлмэригүйдэлгые хорооходо туһалдаг шэнгеэр харууха гэжэ американска буржуазна экономистнууд һэдэнэ. Энээн тушаа американска «Нейшн» журнал һахан бэшэхэдээ, «яаралтайгаар зэбсэглэжэ, хүдэлмэригүйдэлгые забсуулхаар һэдэбэл, социальна талаар хэмһээ хэтэрһэн тэнэг ябадал болохо» гэжэ тон зүбөөр ажаглаа.

Бодото баримтануудһаа харахада США-дахи яаралтайгаар зэбсэглэлгын үедэ угаа олон хүн хүдэлмэригүй зандаа үлэдэг байна. Хуулиин тоо мэдээнэй ёһооршье, огто хүдэлмэригүй хүнүүдэй тоо 5 миллионһоо дүтэрхы болоно. Тэдэнэрые бүлэнэртэйнь абажа тоолобол, үлэсэхэ зоболхые үзэдэг, ажамидаралайнгаа түлөө айжа һанаата болодог 20 миллион американецууд бии байха юм. Мүн тэрэл хуулита мэдээнүүдэй ёһоор, хүсэд бэшэ недели соо хүдэлмэрилдэг 10 гаран миллион хүн США-да бии байна.

Хүдэлмэригүйдэлгын асуудал зүшэн хэлсэхын тула апрелиин эхэндэ Вашингтондо болоһон конференцидэ манай хэблэлдэ һаядаа тунхаглагдаһан материалнууд юу харуулнаб гэхэдэ, саг үргэлжэ олоороо ажалгүйдэлгэ хадаа Америкын Холбоото Штадуудай национальна ядаралта олон миллион ажалшадай гасалан байдал болонхой. Энэнь тэдэнэй үлэсхэлэн, зоболон ушаруулна. Тү- документнүүд капиталистическэ «жаргалай орон» тухай буржуазна номнолой худал хуурмагые элирүүлнэ.

Яаралтайгаар зэбсэглэн, ехэ баяжажа байдаг США-гэй капиталистическэ монополинууд уласхоорондын түгшүүрилтэй шанга байдалые һуларуулха, сэрэгэй хэрэгтэ зорюулагдадаг һомололгые хорооһо гэһэн ямаршье атагай һэдэлгэнүүдые үсэд нэтэрүүгээр эсэргүүсэнэ.

Бүхы дэлхэйн арадууд дайнда дурагүй. «Хүйтэн дайн» гэдэг тэдэнэй зэбүүрхэл үүсхэдэг болонхой. Атомна дай хэхээр түсэблэдэг ээрхэг түримхэй хүсэнүүдтэ эсэргүү олон зомэн арадуудай уур сухал улам ехээр орьёлон бадарна. Эб найрамдалай түлөө, олониитын ондо ондоо гуримуудай амгалан ёһоор зэргэ оршон байхын түлөө тэмсэдэг хүсэн капиталистическэ оронууд дотор улам ургажа, бэхижэжэ байна. Эб найрамдалай түлөө, амгалан ёһоор зэргэ оршон байхын түлөө тэмсэл бүхы оронуудай эгээн олон зоной эрилтэ боложо байнхай. Элдэб үзэл бодолтой хүнүүдые нэгэдхэдэг демократическа организацинууд болон союзууд эб эстэй байха, яаралтайгаар зэбсэглэдэг ябадал зогсоохо, атомна ба водородно зэбсэг хорижолхо эрилтэ хэнэ. Шэнэ дайнай аюулда эсэргүүсэн, эб найрамдалай түлөө тэмсэдэг тэмсэлшэдэй түрүүшын зэргэдэ коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинууд өөрдынгөө оронуудай бусад демократическа хүсэнүүдтэй хамта нэгэдэн фронтоор жагсана.

(*Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта*).

Ленинизм—коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлэй агуу ехэ туг мүн

...И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойдо зорюулагдажа Москвада ...һон баярай заседани дээрэ нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэһэн элидхэл

(*Түгэсхэл*)

...кэ Союзай, мүн бусад со...ческэ оронуудай эб най...й, арадуудай хоорондын ...рисаанай политика оролдо...зэрүүгээр, сэхэ шууд бэс... байхыень бүхы арадууд ха... Социально-политическэ ондо ...айгууламжатай гүрэнүүдэй ... ёһоор зэргэ оршон байха ...Ленинэй хараа бодол энэ по... эшэ үндэһэн болоно.

...кэ Союзай холые харадаг, ...й, ленинскэ ёһоной тодор...адын политикань бүхы дэл...э Совет гүрэнэй нэрэ хүн... ехээр үргөө. Энэ политика ...мдалдл, уласхоорондын ха...олбоондо эсэргүү империа...кэ этэгээдүүдэй аюултай ...ашануудые нэгэнтэ бэшэ бу...эһэн байха. Уласхоорондын ...додоол Советскэ Союзай ...йдаг гэжэ буржуазна хэб...эдэрхэ баатай болоно. Энэ ...ушар удхань элихэн гэбэл: ...мдалай политика манай гү...а туһада бүрин харюуса-

...эй XXI съездын түүхэтэ ...эринүүд эб найрамдал сахин ... хэрэгтэ онсо ехэ удхаша... Долоон жэлэй түсэб, тэрэ... бусад социалистическэ оро... түсэбүүд дүүргэгдэхэдээ, ...змын дэлхэйе түгэлдэр хүсэ ... болгохо байха, тиихэдэнь ...мталха гэдэг эгээн хархис ...шье социалистическэ ла...эргүү дай үүсхэбэл—өөһэд...тон аюултай болохо гэжэ байха. Мүнөө сагай хүгжэл...ахада, газар дэлхэй дээрэ ...змын бүрин илахаһаа урид, ...ронуудта капитализмын бии ... дэлхэйн дайе хүн түрэлтэ...байдалһаа огтолон зайсуул...то арга боломжо бии болохо

...нистическэ партиин, Совет...ительствын гадаадын поли...уласхоорондын түгшүүрилтэй ...байдалые бүрин һулаpуулха ... зорюулагдана. Советскэ ...ьствомнай эдэ зорилгонуу...лаха хэрэгтэ хүргэхөөр тү...элжээнэй хэмжээнүүд бол...манитай эбэй договор ба...аруун Берлиндэхи байдалые ...улха дурадхал оруулһан

... хоёрдохи дайнһаа хойшо ... үнгэрбэшье, Баруун Гер... Баруун Берлинэй территори ...истнуудаар эзэмдэгдэһэн ...лөөд, эзэрхэг түрэмхэй шэ... гаргаха бэлэдхэлэй база ... хэрэглэгдэжэ байһан Советскэ Союз, эб найрам...ратай бусад гүрэнүүд хэ...й орхихо арганьгүй.

...итай эбэй договор баталха, ...ерлиндэхи байдалые гурим...тухай советскэ дурадхалнуу...үүрилтэй шанга байдал һу..., уласхоорондын бүхы ор-

шон байдал заһаруулха үнэнтэ зам мүн гэжэ арадууд тоолоно. Эб найрамдалда хүргэхөөр арга мүр бэдэрхэ гэһэн арадуудай эрилтэһээ түрүүшын үрэ дүн гаража байна, США-гэй, Англиин, Франциин правительствонуудта нүлөөлжэ эхилээ. Баруун, Зүүн зүгүүдтэхи гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй, правительствонуудые толгойлогшонорой зүблөө зарлаха гэжэ хэлсэгдээ, энээниие туйлаха гэжэ Советскэ Союз хэдэн жэлэй турша соо оролдоһон байха юм. Баруун тээхи оронуудай гүрэнэй ажал-ябуулагшад «хүйтэн дайнай» жэлнүүдтэ сугларһан зүришэлдөөе хажуу тээшэнь хаяад, арадуудай дура хүсэлые анхаралдаа абаад байгаа һаань, эб найрамдал сахиха хэрэгтэ ашатай туһатай шиидхэбэри гаргагдажа болохо, уласхоорондын түгшүүрилтэй шанга байдалые һулаpуулжа шадагдаха.

Эб найрамдал сахин хамгаалгын, арадуудые дайн сэрэгэй аюулһаа зайсуулгын аша туһада Советскэ правительствомнай буу зэбсэг хуряалгаха, гүрэнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороолгохо, атомна ба водородно зэбсэг туршан тэһэлхэ ябадал болюулха асуудалнуудые шиидхэхэ зорилготой ехэ оролдолго гаргана.

Ангиин бии бүхы хүсэнүүдые дотоодын ба гадаадынхитайнь зүбөөр хараада абалсан, политикаяа ябуулха хэрэгтэй гэжэ манай партида Ленин заадаг байгаа. Эб найрамдал өөрөө зүндөө орожо ерэхэгүй гэжэ заадаг һэн. Арад зон саашадаашье ходо болгоомжотой байха, эб найрамдалай дайсадай элдэб аашануyд тушаа һэрэмжэтэй байха ёһотой. Арадуудай социалистическэ ёһоной хани харилсаае бэхижүүлэн хүгжөөхэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй хүсые, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй бүхы хүсые элсүүлэн жагсааха шухала.

Ажалшадай хүгжэлтэ дэбжэлтын, зол жаргалай түлөө тэмсэгшэ дэлхэйн пролетариадай түгэлдэр хүсэн болон коммунистическэ хүдэлөөнэй эмхидэн бүридэһэн, хүгжэн дэлгэрһэн ябадал Ленинэй нэрэтэй таһаршагүй холбоотой юм. Уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй олон тоото отрядуудай бата нэгэдэл, нягта эмхидэл, марксизм-ленинизмдэ тэдэнэй хэлбэршэгүй үнэн байдаг ябадал КПСС-эй XXI съездын үедэ үшөө дахин элирэн харагдаа. Дэлхэйн бүхы коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудтай хани барисаанай, һаналаа нэгэдэлгын үлхээ холбоос, уласхоорондын бүхы коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нягта нэгэдэлые манай парти улам саашадань бэхижүүлэн мандуулха байха.

Коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинууд марксистско-ленинскэ һургаалай арюун сэбэр байлгые аршалан хамгаалаа, мүнөөнэй ревизионистнуудай үзэл бодолые бута сохёод, тэдэниие капитализмын туһамаршад, хүдэлмэришэн ангида урбагшад мүн гэжэ балшыса элишэлээ. Оппортунизмые дараһан илалтамнай социализм, коммунизм амжалтатайгаар байгуулха ябадал хангана, капиталистическэ оронуудтахи хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай бодото вождьнор болохо коммунистическэ партинуудай үүргые улам дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туһа хүргэнэ.

Манай ангиин дайсад коммунизмые, коммунистнуудые олохон жэлэй туршада элдэбээр хардан муушалжа байнхай. Тэд империалистнуудай, тэдэнэй туһамаршадай зүгһөө хэды оролдолго гаргабашье, марксизм-ленинизмын һургаал, коммунизмын үзэл суртал бүхы дэлхэй дээрэ дэлгэржэл байна. «Наранай элшэ туяада һүниин харанхын булигдан гэрэлтэдэг шэнгеэр, коммунизмын үзэл суртал хүнүүдэй ухаан бодол, зүрхэ сэдьхэлдэ улам улам ехээр нэбтэрэн дэлгэржэ байнхай.

Үдэр бүри зүүн зүгһөө наранай гарадагтал адляар, коммунизм баһал юундэшье тогтон торонгүй бүхы дэлхэй дээрэ дэлгэрэн мандажа байдаг» гэжэ Н. С. Хрущев хэлээһэн.

***

Нүхэдүүд! Манай үе саг хадаа коммунизм байгуулгын, марксистско-ленинскэ һургаалай илан мандалгын үе саг болоно. Энэ һургаал өөр тээшээ татадаг асари ехэ хүсэтэй юм. Энэ һургаал бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй ухаан бодолые эзэлэнхэй, ерээдүйн һайн һайхан байдал энээнһээ эшэтэй.

Коммунистическэ парти, совет арад ленинизмын һургаалда үнэн байдаг. Манай партиин бүхы түүхэ, ажалшадай баатар габьяата тэмсэл болон амжалтанууд Ленин багшын нэрэтэй таһаршагүй нягта холбоотой. Совет арад Коммунистическэ партиие шалгармал вождьмнай гэжэ, тэрэнэй ленинскэ политика, сэсэн мэргэн ударидалгые — коммунизмын шэнэ илалтануудай эшэ үндэһэн гэжэ тоолодог.

Совет арад Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойе тэмдэглэхэ зуураа, Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро жагсан, социалистическэ лагериин бүхы арадуудтай нягта нэгэдэл байгуулан, коммунизмын хяра орой тээшэ найдамтайгаар дабшана.

Дэлхэйе шэнэдхэн хубилгагша һургаал — ленинизм мандаха болтогой!

Манай ленинскэ Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Коммунистическэ общество байгуулжа байгаа совет арадта алдар соло!

Марксизм-ленинизмын туг доро, ленинскэ шалгармал замаар — коммунизмын илалта тээшэ урагшаа дабшая!

(Нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл хэжэ байха үедэ нэрьемэ шанга, удаан үргэлжэлһэн альга ташалганууд оло дахин болоо).

...ЕНИНИЗМЫН АГУУ ЕХЭ ТУГ ДОРО!

ССР Союзай Ехэ театр соо баярай заседани болобо

...нистическэ партиие, Совет...ние байгуулагша, социа...э революциин гениальна ... бүхы дэлхэйн ажалшадай багша Владимир Ильич ... түрэһөөр 89 жэлэй ойе ..., бүхы түрүү хүн түрэл...эглэбэ.

...изм байгуулха талаар ... XXI съездын хараалһан ...э программа амжалтатай...эгэхын түлөө манай Эхэ ... ажалшад тэмсэжэ байна. ...эз тэдэнэр энэ гайхамшаг...е тэмдэглэбэ. Тус програм...эй мүнхэ сурталай түгэл...та мүн болоно. Ленинизм...ал мүнөө үеын гол хүсэн, ...хэй дээрэ коммунизмын ... түлөө тэмсэлэй туг болоо. ...мир Ильич Ленинэй түрэ...э зорюулагдан, Москвагай ..., советскэ болон нингын ...шнуудай баярай заседани ... 22-то Москвада, ССР ...Ехэ театр соо 18 часта нээг...лоон жэлэй даалгабари... дүүргэлгэдэ түрүүшынгээ ...эри оруулжа байһан ниис...н хүдэлмэришэн ангиин тү...д, наука болон соёл куль...жал-ябуулагшад, Советскэ

Армиин, Далайн-Сэрэгэй Флодой сэрэгшэд, һурагшад эндэ суглараа.

Сцена дээрэ татаатай ехэ улаан бүдэй наана В. И. Ленинэй томо скульптурна портрет харагдана. «1870—1959» гэһэн тоонууд яларан гэрэлтэнэ. Энэ портрет 15 союзна республикануудай тугуудаар бүрхөөн шэмэглэгдэнхэй. Дайшалхы тугай дэргэдэ Советскэ Армиин сэрэгшэд хүндэлэлэй харуулда жагсанхай байна.

Нүхэд А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, А. Н. Косыгин президиумдэ ерэжэ һууба. Тэдэнтэй хамта ленинскэ гвардиин түлөөлэгшэд А. В. Артюхина, А. Д. Блохин, В. А. Карпинский, Е. К. Кравченко, Е. Д. Стасова, түрүүшын коммунистическэ субботнигто хабаадаһан машинист Я. М. Кондратьев болон бусад президиумдэ һуулсаа. Уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй гайхамшагта ажал-ябуулагша Долорес Ибаррури мүн президиумдэ һуулсаһан байна.

Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд болон президиумэй бусад гэшүүдые сугларагшад нэрьемэ, үни удаан овацяар амаршалаа.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь А. И. Кириченко баярай заседани нээгээ.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь Л. И. Брежнев «Ленинизм—коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлэй агуу ехэ туг мүн» гэһэн элидхэл хэһэн байна.

Нүхэр Л. И. Брежнев элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ дэлхэйе шэнэдхэн хубилгагша һургаал—ленинизмын хүндэлэлдэ, ленинскэ Коммунистическэ партиин болон советскэ арадай хүндэлэлдэ юрөөл табяа. Бүхы зал соо нэрьемэ эльга ташалган болоо.

Удаань сугларагшад партийна гимн «Интернационал» ехэ эдэбхитэйгээр дуулаһан байна.

Баярай заседаниин һүүлээр сугларагшадта концерт харуулагдаа.

(ТАСС).

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Советдэ

„Уһалууриин барилгада шалгарагша“ гэһэн диплом барюулха дүрим тухай

...и хэхэ, уһа намаг хатаа... хангаха системэнүүдые, ...системэнүүдтэ гидротехни...лгануудые түхеэрхэ, ба...лмэридэ шалгарһан кол...ые, совхозой, РТС-үүдэй, ...дстрой» конторын, респуб...үдөө ажахын министерствын уһанай ажахын управлениин болон аймагуудай управлениин хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые шагнахын тула «Уһалууриин барилгада шалгарагша» гэһэн хүндэтэ диплом бии болгохо гэжэ Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Совет шиидхэбэ.

Түрүүшүүлые аймгүйсэдкомууд болон республикын Хүдөө ажахын министерствын зууршалгаар Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Совет энэ хүндэтэ дипломоор шагнаха байна.

ЭРТЫН ТАРИЛГЫЕ НЭГЭШЬЕ ҮДЭРӨӨР ГЭЭГДЭНГҮЙ ЭХИЛХЭ

☆ ☆

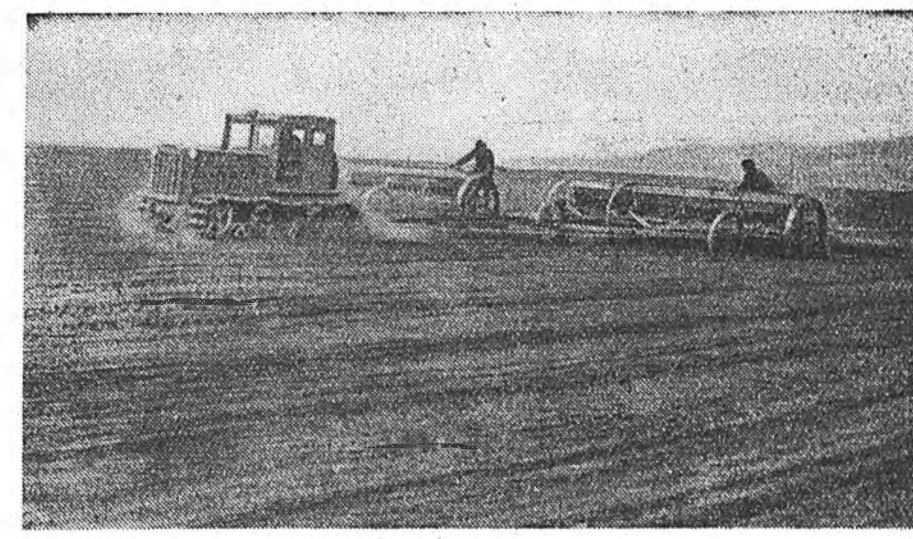
ПРИБАЙКАЛИИН КОЛХОЗУУДТА ТАРИЛГА ЭХИЛЭЭ

Аймагай колхозуудта тарилгын хүдэлмэри үдэр ерэхэ бүри улам үргэдэнэ. Тэндэхи колхоз бүхэндэ тарилга хэхэ 150—200 гектар газар элдүүрилэгдээд байна.

Зарим колхозууд эртын тарилга хэжэ эхилээ. Лазогой нэрэмжэтэ колхозой нэгэдэхи комплексно бригадынхид аймаг соогоо түрүүлэн 80 гектар тараа тариба. Эндэ урдаа хэрэглэгдээгүй «Онохойская-4» сортын үрэһэн таригдаа.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд мүн лэ 90 гектарта тарилга хээ. «Путь коммунизма» колхоз зуун табяад га газар тарилгада бэлдээд, табяад гектарыень таряад байна. Энэ колхозой дүршэл ехэтэй механизаторнууд Владимир Кириллов, Николай Воротников гэгшэд ажалдаа нарин нягтаар хандажа, халаанайнгаа даабариие 120—130 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тэндэ хүдэлжэ ябаһан трактористнууд Анатолий Петров, Георгий Хмелёв хоёр түрүүшүүлһээ гээгдэнэгүй.

Ф. Перелыгин.

Эртын тарилгые 8 үдэрэй туршада үнгэргэхэ гэжэ шиидэһэн Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэ. Колхозой гурбадахи комплексно бригадын тракторист Владимир Архипович Сафонов үдэр бүри нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ. Зарим үдэр 60 гектар шэниисэ тарина. **Зураг дээрэ:** тракторист **В. Сафонов** шэниисэ тарижа ябана.

К. Бобровой фото.

Түрүүшын үдэрһөө эбдэржэ эхилбэ

Закаменай аймагай «Дружба» колхоз үндэр хадануудай энгэр боорёор, нариихан голой эрьеэр таряа таридаг. Тиимэһээ хабар эндэ газарай хүрьһэн хожом гэдэдэг, намарынь эртэ хюруу унажа, хүйтэн болошодог. Заримдаа хабар ооройхон хүйтэржэ, һая гараһан ургамалые хүлдөөдэг юм. Тиимэһээ колхоз хабарайнгаа эртын тарилга хаһа сагтань, эмхитэйгээр эхилжэ, богонихон болзор соо дүүргэхэ зэргэтэй.

Гэбэшье энэ колхоз хабарай тарилгада һайнаар бэлдээ гэжэ хэлэхын аргагүй. Машина, техникэ хүсэд заһабарилагдаагүй байшоо. Ороохо тариха сеялкэ, анзаһан болон бусад зэмсэгүүд үшөө бэлдэгдээгүй байһаар.

Гадна үрэһэ хүрэнгэшье гүйсэд сэбэрлэгдэжэ, тарилгын шанарта хүргэгдөөгүй, мүн горьтой үрэһэн андалдагдаагүй байһаар.

Колхоздо хабарай тарилгада хоёр «ДТ-54», «Беларусь» ябуулагдаха байһан аад, тэдэнэй заримаиинь заһабариһаа гараадүй байна бшуу. Машина, зэмсэгүүд шанаргүйгөөр заһабарилагдажа, хэды үдэр хүдэлөөд эбдэршэнэ. Жэшээнь, нэгэдэхи комплексно бригадын поли дээрэ хүдэлжэ байһан «ДТ-54» трактор түрүүшын үдэр ябаад лэ эбдэршоо.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриие унжагайруулбал, баян ургаса абахань бэрхэтэй. Колхозой правлени, партийна эхин организаци энэ талаар зохихо хэмжээ дары абаха ёһотой.

Б. Доржиев.

Мүрысөө үүсхэгшэдые дэмжэнэ

Хабарай тарилгые хаһа сагтань, һайнаар үнгэргэхэ гэһэн мүрысөөндэ «Забайкалец», Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай 1-дэхи комплексно бригаданууд, «Дружба» колхозой хоёрдохи комплексно бригада, мүн «Искра» колхозой бүхы механизаторнууд эдэбхитэйгээр оролсобо.

Энэ мүрысөөндэ илажа гарахын тула «Дружба» колхозойхид аймаг соогоо эгээн түрүүлэн тарилгын хүдэлмэриие эмхитэй гуримтайгаар ябуулжа эхилбэ. Эндэ 850 гектар газар борнойлогдожо, газарайнь шииг нойто баригдаа. Гадна 100 гаран гектар пар хахалагдаа, 500 гаран гектар пар хабарай тарилгада бэлдэгдээ. Газар элдүүрилгэдэ колхозой трактористнууд Терентий Карпуков, Василий Рютин болон бусад һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэшэлэн энэ колхоз хамагай урид эртын тарилга хэжэ эхилээ. 2—3 үдэрэй турша соо 153 гектарта шэниисэ болон хара таряан таригдаба. Тарилга хэжэ байһан Иван Бурлаковай агрегат үдэрэйнгөө даабариие ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ агрегадайхид тарилгаяа һайн шанартайгаар хэжэ байгаа юм.

Энэ жэлдэ аймагай колхозууд адуу малдаа ногоон тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ горьтойхон анхарал хандуулжа байна. Жэшээлхэдэ, «Искра» колхозой гэшүүд ногоон тэжээл болохо овёс 500 гектарта тарижа, шэмэ ехэтэй зелёнко элбэгээр хуряаха гэжэ шиидээ. Тиихэдэ Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 220 гектар, «Знамя Ленина» колхоздо 58 гектар газарта ногоон тэжээл болохо ургамал таригдаа, Сталинай нэрэмжэтэ, «Знамя Ленина», «Коммунизм», «Забайкалец» колхозуудта эртын пар түлэг дундаа хахалагдажа байнхай.

Тиигэжэ мухаршэбэрэйхид энэ жэлдэ эрхим ургаса хуряаха гэжэ шиидээд, тарилгынгаа хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулжа эхилээ.

М. Фалилеев.

Эмхитэйгээр хүдэлдэг звено

Түүхэтэ долоон жэлэй түсэбые бодото дээрэнь бэелүүлсэхын зорилгоор Ториин Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ажахынгаа шухала һалбаринуудые эрид хүгжөөхэ гэжэ шиидэнхэй. Тиигэжэ ажахын эгээл олзо ехэтэй һалбари болохо мал ажалда гол анхарал хандуулагдана. Хэрбээ ниитынгээ малда элбэг хүрэхөөр үбһэ тэжээл бэлдээд байбал, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха байһанаа колхозой гэшүүд мэдэрнэ. Үбһэ болон бусад тэжээлһээ гадна, кукуруза һайнаар ургуулжа, силос ехээр дараха гэжэ тэдэнэр ехэхэн оролдолго гаргажа байна.

Кукуруза ургуулха талаар урдынгаа алдуу эндүүе дабтахагүйн тула Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд шэнэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллана. Һүүлэй жэлнүүдтэ кукуруза агротехникын заабариин ёһоор тарижа ургуулха тухайда зохихо анхарал табигдаагүй байгаа. Зүб квадрадуудые гаргажа, тарилга хэгдэбэшье, намар, үбэлдөө наг шэбхэ поли дээрэ гаргагдадаггүй шахуу һэн. Зуруул хоорондын элдүүрилгэ муугаар хэгдэжэ, газарынь бираатайгаар уһалагдадаггүй байгаа. Тиигэжэ тон бага ургаса хуряагдадаг һэн. Харин тиихэдэ хүршэ Свердловой нэрэмжэтэ колхоздо үнгэрһэн жэл һайн үрэжэлтэй газарай гектар бүриһөө 302 центнер кукурузын эшэ набша абтаа. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозойхид энэ һайн жэшээ дэмжэжэ, өөһэдөө энэ жэлдэ гектар бүриһөө 300 центнер эшэ набша хуряажа шадаха арга боломжотой байһанаа элирүүлэн тодорхойлоод, кукуруза ургуулха хоёр звено эмхидхэһэн юм. Звено бүхэн ажал хүдэлмэреэ үнинэй хэжэ эхилэнхэй.

Нэгэдэхи комплексно бригадада эмхидхэгдэһэн кукуруза ургуулагшадай звено поли дээрээ наг шэбхэ гаргажа байна. Таряалан, сабшалан дээрээ наг шэбхэ гаргалгаар аймаг соо үнгэргэгдэһэн 10 хоногой үедэ тус звеногойхид тарилга хэхэ газар дээрэ 800 тонно шэбхэ гаргаа. Тэдэнэр апрелиин 20 болотор 80 гектар газарай га бүридэ 25—30 тонно наг шэбхэ гаргаад, газарай хүрьһэнэй 10 градус дулаан болохотойнь хамта тарилгаяа хэжэ эхилхэнь. Мүн уһалагдажа боломоор газарта һайрамай уһа халяажа байна. Юуб гэхэдэ, шэбхэжүүлэгдэһэн газар дээрэ уһа халяахада наг шэбхын шүүһэн газартаа һайса шэнгэнэ ха юм. Кукуруза ургуулагшадта нэгэ «Беларусь» трактор, «СК-68», «СКГ-6» маркын сеялкэ болон бусад зэмсэгүүд үгтэнхэй. Трактористаар дүршэлтэй болоһон залуу механизатор Мүнхэ Цыренжапов ажаллана. Звеногой гэшүүд булта комсомол залуушуулһаа бүридэнэ.

Һаяхан аймагай центртэ кукуруза ургуулагшадай семинар хэдэн үдэр боложо үнгэргөө. Звеное даагша Д-Д. Дарижапов семинарта хабаадалсажа ерээд, кукуруза ургуулха агротехникэ, дүй дүршэл тухай звеногойнгоо гэшүүдтэ хөөрэжэ үгэһэн байна.

Газараа хүсэд һайнаар элдүүрилээд, тарилгаяа 5—8 хоног соо хэжэ дүүргэхэ гэжэ тэдэнэр шиидэнхэй. Гадна тус звеногойхид кукурузын ургажа байхада зундаа нэмэлтэ тэжээл тарааха, уһалха, зуруул хоорондын элдүүрилгэ хэхэ юм.

Д. Дугаров.

Кукурузын газар үтэгжүүлэгдэнэ

Малай шэмэтэ һайн тэжээл—кукурузада урдань манай колхоз ёһотой анхарал табидаггүй байһан юм. Нёдондо 160 гектарта энэ ургамал үргэн рядтайгаар таряад, га бүриһөө 18—20 центнер ногоон набша абаа һэмди. Ургажа байхадань биратай элдүүрилгэшье хэгдээгүй байха.

Энэ алдуугаа хараадаа абажа, колхозоймнай правлени, партийна эхин организаци кукуруза ургуулха комсомол - залуушуулай звено 1958 оной октябрьда эмхидхэһэн юм. Долоон хүнһөө бүридэһэн звенодомнай 104 гектар үрэжэлтэй, һайн газар даалгажа үгтэһэн байна. 50 гектарыень уһалха арга бии. Тэрэнэйнгээ 10 гектарые туршалгын участок болгообди. Мүнөө гектар бүхэндэ 25 тонно шэбхэ суперфосфат, калийна дабһантай холижо гаргаабди. Үдэр бүри 35—40 тонно наг шэбхэ полидо гаргагдажа байна.

Манай звено май һарада кукурузаяа квадратно - гнездовой аргаар тарихань. Сеялкэ, культиватор болон бусад зэр зэмсэгүүднай бэлдэгдээ.

Неделидээ нэгэ дахин кукуруза ургуулха агротехникэ шудалнабди. Колхозой агроном нүхэр Баинов һонирхолтойгоор хэшээл үнгэргэнэ.

Тарилгада һайнаар бэлдэһэнэй түлөө аймагай кукурузашадай мүрысөөндэ звеномнай түрүү зэргэдэ гараба.

Агротехническэ эрхим болзор соо таряад, ургасынь хойноһоо заабариин ёһоор харууһалжа, гектар бүриһөө 300 центнер ногоон набша абахаар тэмсэнэбди.

Д-С. Цыбиков,
Кирэвэй нэрэмжэтэ колхозой кукуруза ургуулха звеное даагша.

Зэдэ.

Хэбтэһэн хүн хээли алдаха

Сэлэнгын Тельманэй, Сталинай, Кяхтын Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай, Яруунын мяха-һүнэй совхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ жэлдэ ороохо тарянай үндэр баян ургаса абаха уялга, түсэбүүдые хараалһаншье һаа, тэрэнээ бэелүүлхэ талаар оролдолго багаар гаргана. Эдэ колхозууд хабарай полевой хүдэлмэриие аали нобшоор ябуулна, эртын тарилга хэжэ эхилээдүй байһаар. Яруунын совхоз (директорынь нүхэр Зайцев) трактор, машинануудаа заһабарилжа дүүргээдүй.

Унтаһан хүн ургасаяа алдаха.

☆ ☆

Түмэр замай Улан-Удын узелай профсоюзай библиотекэ В. И Ленинэй түрэһэн үдэртэ зорюулан номой выставкэ, монтаж бэлдэһэн байна. **Зураг дээрэ:** эндэ эмхидхэгдэһэн выставкэ харуулагдана.

Л. Хайдуровай фото.

☆ ☆

ЮРӨӨ НЮТАГТА

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Юрөө нютаг жэл ерэхэ бүри гоё һайхан, болбосон түхэлтэй болоно. Эндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз нёдондо байрын арбан гэр, гурбан культбаза, машина, зэмсэгүүдые заһабарилха мастерской барижа, ашаглалгада тушаагаа һэн. Энэ жэлдэшье ехэ барилга хэгдэхэ юм. Колхозой центр Ташар тосхондо нарайлалгын шэнэ гэр ашаглалгада үгтэхэ дүтэлөө. Мүн механизаторнуудай хамтын байра, столовын гэр баригдажа дүүрэхэ болоо. Байрын дүрбэн гэр һаяхан ашаглагдаба.

Колхозой холын гүүртэ, отарануудай байдаг Шулуута, Галтай, Мүртэй гэжэ газарнуудта шэнэ гэрнүүд, бани, 800 хониной байха байра баригдажа байна.

Хабарай тарилга дүтэлбэ. Хээрын станууд дээрэхи гэрнүүд сагаадагдаа, гоёон шэмэглэгдээ. Юрөө болон Талын Булаг гэжэ газарнуудтахи стануудта улаан булан, эдеэлэлгын гэрнүүд түхеэрэгдээ.

АВТОЛАВКА

Юрөөгэй сельпогой хүдэлмэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Чойжинимаев) эндэхи Бэрхэ Дабаанай, Шулуутын, Мүртэйн фермэнүүд дээрэ наймаалагшагүй ларёгуудые нээбэ. Гадна недели бүхэндэ автолавка ерэжэ, колхознигуудта эд бараа худалдадаг болонхой.

КОНЦЕРТ ХАРУУЛАГДАБА

Кяхтын соёл гэгээрэлэй һургуулиин һурагшад эдэ үдэрнүүдтэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо үйлэдбэриин практика гаража байна. Һурагшад малай фермэнүүд дээрэхи культбазануудые лозунг, плакадуудаар шэмэглээ, ханын газетэнүүдые гаргаа. Колхозой уран һайханай бүлгэмэй гэшүүдтэй хамта тэдэнэр «Тайшаагай ташуур» гэжэ зүжэг табиһан,ород, бурят арадай дуунуудые дууулаһан, шүлэгүүдые уншаһан байна.

ҺУРАГШАДАЙ ЭКСКУРСИ

Эндэхи долоон жэлэй һургуулиин эрхим һурагшад багшанарайнгаа хүтэлбэри доро экскурсяар Кяхта город ошобо. Тэдэнэр академик Обручевой нэрэмжэтэ музейдэ ороһон, тус городой түүхэтэ газарнуудаар ябаһан байна.

Ц. Бадмаева.

Сэлэнгэ.

Ном олоор худалдана

Баргажанай аймпотребсоюзай номой магазин ном худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ. Нэгэдэхи квартал соо 50 мянган түхэригтэ ном худалдаха даабаряа 3400 түхэригөөр үлүүлэн дүүргээ. Гадна хүдөөгэй магазинуудта 9630 түхэригэй ном дамжуулан үгэбэ.

Тус магазинай хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай дунда ном тарааха асуудалда ходо анхарал хандуулна. Иигэжэ тэдэнэр колхозуудта малшадай библиотечкэ эмхидхэлгэдэ туһаламжа үзүүлһэн байна. Тиихэдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхов культбазадаа 4000 түхэригэй уран һайханай номуудые, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз—800 түхэригэй ном худалдажа абаһан байха юм. Мүн зарим ажалшад өөһэдын библиотекэтэй боложо, шэнэ номуудые худалдан абадаг болоо. Жэшээлхэдэ, Медведевтэнэй бүлэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Будаев, пенсионер П. Иванов, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ Н. Храмцова, аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ А. Колмаков ба бусад олон ном абаа.

Тус магазин соо витринэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Тэндэнь шэнэ номууд саг соогоо харуулагдажа байдаг. Арад зоной дунда ном тарааха хэрэгтэ ажалшад, һурагшад хабаадалсана. Аймаг дотор тус магазинай ном тараадаг 56 хүн тоологдоно. Баргажанай дунда һургуулиин һурагшад Валя Базаржапова, Валя Ринчинова 5000 түхэригэй уран һайханай ба бусад ном ажалшадта худалдаа. Комсомолой айкомой хүдэлмэрилэгшэ Л. Жеравина ба бусад эдэбхитэйгээр ном тараалсана. Мүнөө нэм тараагшад даажа абаһан газартаа ном худалдажа байна. Тэдэнэй хүдэлмэриие номой магазиниие даагша нүхэр Бурхинова һайнаар эмхидхэнэ.

Д. Гыргенов.

Магтаалтай басаган

«Хэри хүрөөгүй ябаад, юун наймаашан боложо шадаха һэм. Баарһан, саашаа һурахаяа яанаб. Арайл эртэ...» гэхэ мэтын хөөрэлдөөнүүд гурбан жэлэй саада тээ Шара-Азаргын сельмагай газаа болоо һэн...

Энэ оной апрель һарын нэгэ үдэр. Сельмагай шалгалта һаяхан боложо дүүрээд, мүнөө магазин соо хүн зон олон.

Ошгор үбгэн үзэжэ байһан һүхээ эри дээрэнь даража үзөөд:

— Энэшни хэдытэб? Урданаймнай һүхэдэ орходоо тад эндоол,—гэжэ хэлээд, хармаанаа уудална.

— Бурят тэрлиг оёжо, колхозойнгоо найрта үмдэхэлтэ,—гэжэ Мария улаан, ягаан сэсэгүүдтэй, харабтар торгонһоо 4 метр хайшалаад, нэгэ эхэнэртэ үгэнэ.

Иигэжэ залуу наймаашан Мария Дэржиева урдынхидаал адли хүхюу солбон зандаа, зарим хүндэ сахар, крупа шэгнэнэ, нүгөөдүүлдэнь даалимба хэмжэнэ. Номуудай хуудаһа ирасагаан, самса, пальтодо тэды метр буд орохо гэжэ байжа заабаришална. Тиигэжэ нүхэр Доржиева жэл бүри түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, һайшаалда; магтаалда хүртэдэг болонхой.

Жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21-дэ дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, тэрэнээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө Мария шармайн оролдожо байнхай.

В. Очиров.

Закамен.

ТОБШОХОНООР МЭДЭЭСЭХЭДЭ...

✦ Николай Дамдиновай зохёолоор буулгагдаһан «Ургын задаржа байхада» гэһэн уран һайханай шэнэ фильмые «Дружба» колхозой (Закамен) гэшүүд ехэтэ һонирхожо хараба.

Тэрэшэлэн киномеханик Д. Гундуев энэ кинокартиные Уляаһанай, Болдогой, Байсын, Тужын малшадта абаашажа харуулаа.

Б. Доржиев.

✦ Наян нэгэ наһатай Ц. Ц. Доржиев мүнөөшье болотор түрэл Ждановай нэрэмжэтэ колхоздоо (Бичура) шадаха зэргээрээ туһаламжа үзүүлһээр.

Нүхэр Доржиев үнгэрэгшэ жэлдэ колхозойнгоо зүгынүүдые хаража, 500-гаад ажалта үдэр олоо.

Б. Санжиев.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, республика доторнай апрелиин 25, 26-да үүлэтэйшэг, бороо хурагүй шахуу байха. Баруун тээһээ һулаханаар һалхилха.

Республикын хойто районуудта һүниндөө 5—10, урда районуудта 0—5 градус хүйтэн болохо. Үдэртөө хойто аймагуудта 6—11, бусад аймагуудта 11—16 градус дулаан байха.

ХИЛЫН СААДАҺАА

Бүхы Хитадай Арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай сесси

ПЕКИН, апрелиин 22. (ТАСС). Бүхы Хитадай Арадай түлөөлэгшэдэй хоёрдохи зарлалай суглаанай нэгэдэхи сесси мүнөөдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ. Заседани дээрэ нүхэд Мао Цзэ-дун, Чжу Дэ, Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай байлсаа.

Мүнөөдэрэй пленарна заседани дээрэ нүхэр Дун Би-у түрүүлэгшээр һуугаа. Правительствын хүдэлмэри тухай Гүрэнэй Соведэй премьер Чжоу Энь-лайн, КНР-эй 1959 оной арадай ажахын түсэбэй проект тухай Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо, Гүрэнэй түсэблэлгын комитедэй түрүүлэгшэ Ли Фу-чуниин, 1958 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай, 1959 оной гүрэнэй бюджедэй проект тухай Гүрэнэй Соведэй премьерэй орлогшо, Финансын министр Ли Сянь-няниин элидхэлнүүдые депутадууд зүбшэн хэлсээ.

Түбэдэй автономно район байгуулха талаар бэлэдхэл хэхэ комитедэй түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ банчен-эрдэни түрүүлжэ үгэ хэлээ.

ВСНП-гэй сесси дээрэ банчен-эрдэниин хэлэһэн үгэ

ПЕКИН, апрелиин 22. (ТАСС). Түбэдэй автономно район байгуулха талаар бэлэдхэл хэхэ комитедэй түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ банчен-эрдэни Бүхы Хитадай Арадай түлөөлэгшэдэй суглаан дээрэ үгэ хэлээ. Премьер Чжоу Энь-лайн тоосоото элидхэлые, сессиин үзэмжэдэ табигдаһан бусад элидхэлнүүдые ехээр дэмжэжэ байһан тухайгаа тэрэ мэдүүлээ. Хитадай элдэб үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэдэй энэ сесси дээрэ ерээд, гүрэн түрын тон шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсажа байһаниинь Хитадай Коммунистическэ партиин, Арадай Центральна правительствын хүтэлбэреэр түбэд арадай, Хитадай бусад арадуудай тэгшэ эрхэтэй, оронойнгоо эзэн байха эрхэтэй болоһыень гэршэлнэ гэжэ банчен-эрдэни тэмдэглээ.

Түбэд арадые дахяад империалистнуудай дарлалта доро оруулха, дэлхэй дээрэхи эгээн лэ догшон шэрүүн крепостной эрхын гуримые хэтэдэнь үлөөхэ зорилгоор Түбэдэй дээдэ тушаалта хархис этэгээдүүд үймөө татажа, далай-ламые хулгайлһан байна гээд банчен-эрдэни саашань хэлээ. Һаса шадар болоһон үймөөе түргэнөөр дараһанһаа уламжалан, гүрэндэ эсэргүүсэн хархис этэгээдүүдэй хэһэн үгэсэлгэ эшэгүүритэйгээр доройтон диилдээ.

Түбэд орон Хитадай газарай таһаршагүй хубинь болоно гэжэ банчен-эрдэни тэмдэглээ. Энээниие хэншье арсажа шадахагүй. Түбэд орон хододоо Хитадтай хамта байха, Түбэдэй болон Хитадай хэрэгүүдтэ хариин хүнүүдые хамааралсуулхагүйбди гэжэ ВСНП-гэй бүхы депутадуудай үмэнэ Түбэдэй бүхы ламанарай, энгэй хүн зоной зүгһөө тангариглан мэдүүлнэб гээд банчен-эрдэни хэлээ.

Реформонуудые хэ хэһээр демократиин болон социализмын замаар дабшаха гээшэ түбэд арадай гэгээрэп хүгжэхэ, золтой жаргалтайгаар ажаһууха гансахан зам болоно. Ханьска болон түбэд арадуудай хоорондохи, Хитадай бүхы арадуудай хоорондохи нягта жагсаалые бэхижүүлхэ гээшэ Түбэдэй саашадаа хүгжэн дэбжэхэ бата найдабариин үндэһэ һуури болоно. Ханьска нациин туһаламжагүйгөөр Түбэдэй райониие амгаланаар хүгжөөхэ аргагүй гэжэ банчен-эрдэни үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлээ.

Хитадай Арадай Республика. Шанхайдахи Тяньюаньска химическэ заводой хү... рилэгшэд үйлэдбэриие нарижуулан һайжаруулхын түлөө тэмсэжэ оронхой. Зураг дээрэ: соляна кислота ондоо тээшэнь эльгээгдэхээр бэлэдхэгдээд байна.

Синьхуа агентствын фото.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ой... гадаадын оронуудта үргэнөөр тэмдэгл...

ПЕКИН, апрелиин 22. (ТАСС). Дэлхэйн пролетариадай вождь В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойе хитад арад мүнөөдэр тэмдэглэбэ.

«Ленин тухай рассказууд» гэжэ кинофильм Хитадай Арадай Республикын кинотеатрнуудай экранууд дээрэ эдэ үдэрнүүдтэ харуулагдаа. Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал, ажал-ябуулгада зорюулагдаһан фотовыставкэнүүд хитад-совет хани барисаанай байшангуудта, предприятинуудта, эмхи зургаануудта нээгдэһэн байна.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ой тухай статьянуудые мүнөөдэр гараһан газетэнүүд толилоо.

Үдэшэнь хитад-совет хани барисаанай байшан соо Хитадай ниислэлэй олониитын митинг болоо. Хитад-совет хани барисаанай бүлгэмэй центральна правлени, Пекинэй отделени энэ митингые эмхидхээ.

«Ленин шэнгеэр ажаллажа һураха» гэһэн элидхэл Маркс, Энгельс, Ленин, Сталинай зохёолнуудые оршуулдаг КПК-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи бюрое даагша Цзян Чун-фан хэһэн байна. Дэлхэй дээрэхи түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулагшын ажабайдал, ажал-ябуулга тухай элидхэлшэ хөөрөөд, ленинизмые гүнзэгыгөөр шудалхые, ленинскэ ёһоор ажаллахые уряалаа.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанууд Шанхайда, Тяньцзиньда, республикын бусад городуудта болоһон байна.

ВАРШАВА, апрелиин 22. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойдо Польшын мүнөөдэр гараһан газетэнүүд ехэ анхарал хандуулжа, энэ гайхамшагта үдэртэ зорюулагдаһан статьянуудые, дурдалгануудые, Владимир Ильичын бэшэгүүдые, тэрэшэлэн портредүүдыень толилоо.

ПРАГА, апрелиин 22. (ТАСС). Чехословакиин ажалшад агуу ехэ Ленинэй дурасхаалые нангинаар ёһолон тэмдэглэбэ. Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй агуу ехэ вождь В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойдо Чехословакиин бүхы газетэнүүд мүнөөдэрэйнгөө номернуудые бултыень шахуу зорюулаа. Газетэнүүд Прагада баярай заседаниин болоһон тухай мэдээсэнэ. «Ленинскэ һургаалаар, энэ илалтанууд тээшэ» гэһэн элидхэл Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарь нүхэр В. Коуцкий заседани дээрэ хээ. Энэ элидхэлэй дэлгэрэнгы улаа газетэнүүдтэ толилогдоо.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан, орон дотор баярай суглаанууд болоһон, хөөрэлдөөнүүдэй үнгэргэгдэһэн тухай газетэнүүд бэшэнэ.

БУХАРЕСТ, апрелиин 22. (ТАСС). Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 89 жэлэй ойе Румыниин Арадай Республикын ажалшад мүнөөдэр тэмдэглэбэ. Ленинэй мүнхэ һургаалай бэелүүлэгдэжэ байһан тухай түрүү бэшэгүүд болон бүхэли хуудаһануудые, дурасхаалнуудые, Владимир Ильичын портредүүдые Румыниин Арадай Республикын мүнөөдэр гараһан бүхы центральна газетэнүүд толилоо.

«Ленинизмын туг доро» гаршагтай түрүү бэшэг ... «Скынтейя» газетэ нигэжэ б... марксизм-ленинизмһээ— общес... эгээн революционно анги—пр... тариадай революционно һургаа... ондоо нэгэшье һургаал хүнэй ... бодолдо, арадуудай хуби зая... нимэ гүнзэгы ехэ нүлөө үзүүл... юм.

Ленинизм шэнэ, социалисти... ажабайдал байгуулха зэбсэг... гэжэ Румыниин хүдэлмэриш... партиин хүтэлбэреэр социали... замаар дабшажа ябахадаа ... арад өөһэдынгөө дүршэл дээр... үнэншэһэн байха юм.

Манай үе саг ленинизмын су... лай илан мандажа байһан үе ... мүн. Социалистическэ орон... миллиард шахуу хүн зон Ле... туг доро урагшаа дабшана. ... хэйн бусад оронуудай хэдэн ... миллион хүнүүд энэ туг доро ... дэн жагсана. Мүлжэлгэһөө ... шэнэ байгуулалта зохёохын ... социализмын илалтын түлөө ... жэ байһан бүхы оронуудай х... мэришэн ангиин, ажалшадай ... ленинизмын мүнхэ һургаал ... түүлжэ үгэнэ гэжэ статьягай ... хэлдэ хэлэгдэнэ.

СОФИ, апрелиин 22. (ТА... В. И. Ленинэй түрэһөөр 89 ... мүнөөдэр гүйсэһэнтэй дашара... лан, Болгариин бүхы газетэнү... рүү бэшэгүүдые толилоо.

Ильичын ажабайдал, ажал-яб... га тухай материалнуудые ... нүүд толилно, энэ гайхамш... үдэртэ зорюулагдаһан баярай ... лаануудай орон дотор болоһо... хай мэдээсэнэ.

УЛАН-БАТОР, апрелиин ... (ТАСС). МОНЦАМЭ агент... мэдээсэһэнэй ёһоор, дэлхэйн ... тариадай агуу ехэ вождь, Сове... рэниие байгуулагша В. И. Ле... түрэһөөр 89 жэлэй ойдо зор... даһан баярай суглаан мүнөөд... дэ болоо.

Суглаанда хабаадагшад— ... Баторай партиина, гүрэнэй, ол... тын организацинуудай, ажал... түлөөлэгшэд ленинизмын ... шагүй һургаал тухай элидхэ... наһан байна. МНР-эй Минист... дэй Соведэй Түрүүлэгшын ор... Б. Лхамсүрэн элидхэл хэлэ...

Заседаниин түгэсхэлдэ ...

ХАНОЙ, апрелиин 22. (Т... Коммунистическэ партиин, ... гүрэниие байгуулагша, ажал... агуу ехэ вождь В. И. Ленинэ... һөөр 89 жэлэй ойе Вьетнам... тэй хамта мүнөөдэр тэмдэглэ...

Ленинэй нэрэ бүхы дэлхэй... миллион ажалшадта ехэ ... рэ юм. Хүн түрэлтэнэй ... рэлтэ, золтой, жаргалтай ... түлөө тэмсэгшэдэй сэдьхэ... Ленинэй һургаал, тэрэнэй ... ходоодо хадуугдажа ябаха ... «Нян зан» гэжэ газетэ ... нойн газетэнүүд В. И. ... ажабайдал, ажал-ябуулга ... статьянуудые, Ильичын ... дые толилоо.

Вьетнамай Демократическэ ... публикада В. И. Ленинэй ... нууд жэл, ерээ тутам ... хэблэгдэнэ.

Аргентинэдэ В. И. Ленинэй зохёолнууд хэблэгд...

БУЭНОС-АЙРЕС, апрелиин 22. (ТАСС). Аргентинын «Картаго» гэжэ хэблэл В. И. Ленинэй зохёолнуудай суглуулбариие испан хэлэн дээрэ оршуулжа хэсэгээр гаргахань. I—V, XXIII—XXIV ботинууд хэблэлһээ гараад, наймаалагдажа байнхай.

В. И. Ленинэй зохёолнуудые уг... шаха дуратайшуулай тон олон ... һан дээрэһээ тэрэнэй тираж ... шахуу процентээр хэблэлэ ... байна. Гадна Ленинэй хэд... зохёолнууд тусгаар ном ... жэ хэблэгдэһэн байха юм.

Редакторай орлогшо С. Б. БАЛЬЖИН...

ҺОНИРХОЛТОЙ ПРОГРАММА

Бурядай дуу болон хатарай ансамбль Москвада болохо искусство, литературын декадада харуулха шэнэ программаяа бэлдэжэ, оперо, балетэй театр соо һаяхан концерт табиба. СССР-эй арадай артист, Сталинска шангай лауреат Г. Ц. Цыдынжапов декадын программые табиһан байна.

Харагшад энэ концертые һайшаан угтаа.

Ж. Батуевай — «Парти тухай дуу» (үгэнь Д. Жалсараевай), Е. Павловай — «Түрэл нютаг тухай дуу» (үгэнь Ц. Жимбиевэй), мүн бусад хоёр дуун Бурядай АССР-эй габьяата артистка М. Скольчиковагай хүтэлбэри доро хоор хонгёо һайханаар дууулаба.

«Санжидма» гэжэ һэн В. Маймескулай шог дуун (үгэнь Ц. Бадмаевай) эрэшүүлэй вокальна ансамбль тон зохидоор дууулажа, бүгэдые баясуулаа. БурАССР-эй габьяата артистканууд М. Чайванэ, Ч. Шанюшкина, артистка К. Шулунова, республикын арадай артист Ц. Хоборков гэгшэд шэнэ дуунуудые гоёор дууулаһан байна.

СССР-эй арадай артист, Сталинска шангай лауреат И. Моисеевэй табиһан «Хатар магтаал», «Сэрэгшэдэй хатар» (М. П. Фроловой «Энхэ Булат баатар» гэжэ оперо-һоо), БурАССР-эй габьяата артист М. Арсеньевэй табиһан «Забайкальская пляска» бүгэдын магтаалда хүртэбэ.

«Сур харбаан» гэһэн дуу-хатарай сценэ илангаяа һонирхолтой, шадамар бэрхээр найрулагдаһан. Бурят арадай һайндэрые гоё һайханаар харуулһан хатарые БурАССР-эй габьяата артист М. Арсеньев табиһан, хүгжэмыень БурАССР-эй арадай артист Ж. Батуев бэшэһэн байна.

Зураг дээрэ: концертын нэмэрнүүд.

А. Бадаевай текст, С. Доржиевай фото.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни—34-05, экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35... культуры и быта—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01023. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 48...